Ч. 10 6 (15.101). Львів, вівторок 17. січня 1939. Оплата почтова оплачена готівкою. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504 060. „ Банку Чеських Легіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Єпископ Стойка виїзджає на постійний побут до Риму.

КУП подає з Хусту: По програнім процесі з Фенциком, що відбувся на днях в Ужгороді, відомий мадярон єпископ Стойка відїзджає до Риму на постійний побут. Його місце займає мадяр Пап, який був раніше єпископом у Мукачеві. Такої „заслуженої'' заплати діждався єпископ Стойка своїм вислугуванням мадярам разом з Фенциком і Бродієм.

Українська молодь Карпатської України у гостях у гітлерівської молоді.

КУП подає з Хусту: Німецька гітлерівська молодь запросила до себе карпатоукраїнську молодь у гості. На ці запросини виїхало 15. ц. м. чотирнацятьох молодих українців під проводом головного команданта Карпатської Січи Дмитра Клемпуша, ред. Рогача і д-ра Росохи до Відня. З Відня поїдуть представники української молоді до Берліна. Підчас свого чотирнацятьденного побуту познайомляться представники карпатської молоді із життям гітлерівської молоді, відвідають ріжні установи, важніші центри та організації.

Марш на Барсельону.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЗДОБУЛИ ТОРТОЗУ І ТАРАХОНУ.

В пятницю 13. ц. м. пополудні національні війська здобули важний стратегічний вузол Тортозу, на лівім березі ріки Ебро. Національні війська мусіли здобувати у завзятім бою будинок за будинком. М. Тортоза знищене і зовсім вилюднене. Червоні вивезли золото і девізи з філії еспанського банку. **Тортоза була одним з найбагатших міст у полудневій Катальонії як важний осередок текстильного промислу і залізничий вузол на шляху Валенсія—Барсельона.**

В неділю 15. ц. м. в год. 12.30 вполудне пята наварська дивізія під проводом ґен. Санчеза ввійшла до другого важного міста в Катальонії Тарагони. Інші відділи національних військ перейшли ріку Ґая під Тамаріт, 10 км. на схід від здобутого міста і переслідують червоних. Одночасно мароканська армія під проводом ґен. Яке здобула місто Рес. Арагонська армія під проводом ґен. Маскардо здобула м. Анґелесоль, 5 км. на захід від Рес. Інші відділи національних війська здобули місцевости Фігуреса, на схід від м. Тарегу, що вже окружене і наступають на м. Сервера. Тепер національні війська машерують здовж морського побережжа на Барсельону.

Військові кола запевняють, що очищування здобутого терену потреває дуже коротко і дальший наступ національних військ не буде припинений.

Авас повідомляє, що національні війська взяли до неволі 31.800 полонених від 23. грудня 1938 р., себто з початку наступу до 14. ц. м.

—o—

Офіційний комунікат про вислід римських розмов.

В ночі з пятниці на суботу оголошено в Римі комунікат такого змісту:

В розмовах між Мусолінієм і Чемберленом з участю Чіяна й Галіфакса розглянено головні проблєм теперішньої хвилини та взаємини між обома імперіями.

Ці промови, переведені в теплій атмосфері, довели до щирої та широкої виміни поглядів. Обі сторони потвердили охоту розвивати взаїмні відносини в дусі приязни та пакту з 16. IV. 1938. Крім того рішено заключити в найближчому часі договори, що їх передбачує згаданий пакт.

В розмовах ще раз виявилася воля обох держав до мирної політики.

—o—

Поворот мін. Чемберлена до Льондону.

В суботу в полудне оба брит. державні мужі виїхали з Риму. На двірці попрощав їх Мусоліні й Чіяно.

В неділю рано в Парижі прем. Чемберлен не висідав лиш британський амб. Фіпс всів до сальонки прем. Чемберлена та перевів з ним розмову, заки сальонку прилучили до льондонського поїзду, до Кале, куди відїхав в год. 9.50, а звідтіля кораблем до Анґлії. Прем. Чемберлен прибув у неділю 15. ц. м. до Льондону в год. 5.20 пополудні, де його оваційно витали.

—o—

Мін. Чакі в Берліні.

Мадярський міністр закордонних справ ґр. Чакі виїхав з візитою до Берліна в неділю 15. ц. м. З міністром поїхав шеф кабінету Бартельді, шеф політичного виділу Куль і шеф пресового виділу Уляйн Ревіцкі. На двірці в Будапешті прощав міністра німецький та італійський посол.

Демонстраційні маневри французької воєнної фльоти на Середземнім Морі.

З кінцем січня ц. р. середземноморська та атлянтійська ескадра французької воєнної фльоти вийде на маневри. Середземноморська ескадра відбуватиме маневри на Середземнім Морі здовж побережжа північної Африки, атлянтійська ескадра здовж побережжа східньої Африки. Три підводні човна вийдуть до побережжа Сирії. По маневрах обі ескадри стрінуться в Казаблянко. Середземноморська ескадра вернеться до Тульону з початком березня, атлянтійська ескадра до Бресту у другій половині лютого ц. р.

КОЖНА МЕДАЛЯ має дві сторінки.

(З приводу господарської наради СППОС-у у Тернополі).

Львів, 16. січня 1939.

(К.) Після господарської наради в Тернополі, про яку ми реферували в числі з 14. січня, повіяло в польській пресі оптимізмом. Вона підкреслює зі захопленням не лише фактичні досягнення т. зв. СППОС-у („Секретаріят Порозумевавчи Польскіх Організаций Сполечних"), який цю господарську нараду зорґанізував і на ній ці досягнення проголосив, але й радісно пише, що політика і громадянська акція Секретаріяту є одинокою розвязкою національної проблеми на наших землях. Мовляв, лише такий політичний і господарсько-суспільний активізм, який здобуде абсолютну переваґу для польського елементу на „кресах", розвяже українсько-польську справу не лише в льокальній скалі, але й у загально-державній та навіть міжнародній. Бо лиш тоді, коли „креси" перестануть ваготіти на політичній гіпотеці польської держави як „проблема", Польща матиме розвязані руки до політики на дальшу мету, що зможе здійснити її великодержавні аспірації. Колиж східні окраїни перестануть бути для держави „проблемою"? Тоді, коли станеться те, що проголошує СППОС і — як виказує господарська нарада — робить з успіхом: коли польський елемент здобуде на „кресах" кількісну і якісну суприматію. Ще кілька років такої праці й українська небезпека перестане бути грізним видивом, що його польське громадянство вміло досі відганяти лише резолюціями. Поминаючи безпосередній матеріяльний ефект, вартісний для одиниць, польського господарства і національного стану посідання, — в польському громадянстві зростає ще віра у власні сили і той суспільний оптимізм, який здібний ломити перешкоди, не зражуватись невдачами та змагати до чимраз більших здобутків. Стільки приблизно польська преса.

Якими засобами — поза мобілізацією польського громадянства — користувався Секретаріят, як він впливав на державні орґани та їхню господарську, кредитову, податкову і культурну політику, чи, розбудовуючи польський громадянський потенціял на засадах національно-польського ексклюзивізму, він одночасно розбудовував і державний потенціял, себто чи на території з переважаючим чисельно українським населенням він брав під увагу господарське і культурне (не згадуємо про політичне!) задовілля саме тієї другої частини населення, — цього зі звідомлень господарської наради ані з польської преси не можна довідатися. Що ці справи були на нараді порушені, доказує повна здержаности промова мін. Косцялковського, який, хоч достроївся до оптимізму наради, проте політичних підстав „досягнень" Секретаріяту не заторкнув. Та вже справжнім „зґжитом" є комунікат ПАТ-а з 14. І., в якому подано зміст промови мін. Потятовського, виголошеної на засіданні тієї господарської ради СППОС-у. Цей комунікат мабуть не дуже подобався польській бруковій та ендецькій пресі, бо вона дала йому наголовок „Українське вонтплівосьці п. міністра рольніцтва" і дала в його тексті кілька соковитих окликів та питайників. Міністр Понятовський, як читаємо в комунікаті, сказав, що „не можна, як деякі це роблять, поширювати гасла: ані одного гектара землі українцям", бо такі гасла „суперечні з інтересами держави, їх ефект — це поглиблення ненависти".

Безперечно, це справи надто складні, щоб їх упрощувати і надто важні, щоб їх промов-

Ч. 10 (15.101). Львів, вівторок 17. січня 1939. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Епископ Стойка виїзджає на постійний побут до Риму.

КУП подає з Хусту: По програнім процесі з Фенциком, що відбувся на днях в Ужгороді, відомий мадярон епископ Стойка відізджає до Риму на постійний побут. Його місце займає мадяр Пап, який був раніше епископом у Мукачеві. Такої „заслуженої" заплати діждався епископ Стойка своїм вислугуванням мадярам разом з Фенциком і Бродієм.

Українська молодь Карпатської України у гостях у гітлерівської молоді.

КУП подає з Хусту: Німецька гітлерівська молодь запросила до себе карпатоукраїнську молодь у гості. На ці запросини виїхало 15. ц. м. чотирнацятьох молодих українців під проводом головного команданта Карпатської Січи Дмитра Клемпуша, ред. Рогача і д-ра Росохи до Відня. З Відня поїдуть представники української молоді до Берліна. Підчас свого чотирнацятьденного побуту познайомляться представники карпатської молоді із життям гітлерівської молоді, відвідають ріжні установи, важніші центри та орґанізації.

Марш на Барсельону.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЗДОБУЛИ ТОРТОЗУ І ТАРАХОНУ.

В пятницю 13. ц. м. пополудні національні війська здобули важний стратегічний вузол Тортозу, на лівім березі ріки Ебро. Національні війська мусіли здобувати у завзятім бою будинок за будинком. М. Тортоза знищене і зовсім вилюднене. Червоні вивезли золото і девізи з філії еспанського банку. Тортоза була одним з найбагатших міст у полудневій Катальонії як важний осередок текстильного промислу і залізничий вузол на шляху Валенсія—Барсельона.

В неділю 15. ц. м. в год. 12.30 вполудне пята наварська дивізія під проводом ґен. Санчеза ввійшла до другого важного міста в Катальонії Тараґони. Інші відділи національних військ перейшли ріку Ґая під Тамаріт, 10 км. на схід від здобутого міста і переслідують червоних. Одночасно мароканська армія під проводом ґен. Яке здобула місто Рес. Араґонська армія під проводом ґен. Маскардо здобула м. Анґелесоль, 5 км. на захід від Рес. Інші відділи національних війська здобули місцевости Фіґуреса, на схід від м. Тареґу, що вже окружене і наступають на м. Сервера. Тепер національні війська машерують здовж морського побережжа на Барсельону.

Військові кола запевняють, що очищування здобутого терену потреває дуже коротко і дальший наступ національних військ не буде припинений.

Авас повідомляє, що національні війська взяли до неволі 31.800 полонених від 23. грудня 1938 р., себто з початку наступу до 14. ц. м.

——o——

Офіційний комунікат про вислід римських розмов.

В ночі з пятниці на суботу оголошено в Римі комунікат такого змісту:

В розмовах між Мусоліні́ем і Чемберленом з участю Чіяна й Галіфакса розглянено головні проблеми теперішньої хвилини та взаємини між обома імперіями.

Ці промови, переведені в теплій атмосфері, довели до щирої та широкої виміни поглядів. Обі сторони потвердили охоту розвивати взаїмні відносини в дусі приязни та пакту з 16. IV. 1938. Крім того рішено заключити в найближчому часі договори, що їх передбачує згаданий пакт.

В розмовах ще раз виявилася воля обох держав до мирної політики.

——o——

Поворот мін. Чемберлена до Льондону.

В суботу в полудне оба брит. державні мужі виїхали з Риму. На двірці попрощав їх Мусоліні й Чіяно.

В неділю рано в Парижі прем. Чемберлен не висідав лиш британський амб. Фіпс всів до сальонки прем. Чемберлена та перевів з ним розмову, заки сальонку прилучили до льондонського поїзду, до Кале, куди відїхав в год. 9.50, а звідтіля кораблем до Анґлії. Прем. Чемберлен прибув у неділю 15. ц. м. до Льондону в год. 5.20 пополудні, де його оваційно витали.

——o——

Мін. Чакі в Берліні.

Мадярський міністр закордонних справ ґр. Чакі виїхав з візитою до Берліна в неділю 15. ц. м. З міністром поїхав шеф кабінету Бартельді, шеф політичного виділу Куль і шеф пресового виділу Уляйи Ревіцкі. На двірці в Будапешті прощав міністра німецький та італійський посол.

Демонстраційні маневри французької военної фльоти на Середземнім Морі.

З кінцем січня ц. р. середземноморська та атлянтійська ескадра французької военної фльоти вийде на маневри. **Середземноморська ескадра відбуватиме маневри на Середземнім Морі здовж побережжа північної Африки, атлянтійська ескадра здовж побережжа східньої Африки.** Три підводні човна виїдуть до побережжа Сирії. По маневрах обі ескадри стрінуться в Казаблянко. Середземноморська ескадра вернеться до Тульону з початком березня, атлянтійська ескадра до Бресту у другій половині лютого ц. р.

У ХУСТІ СТАНЕ ЛІЧНИЦЯ ЗА 20 МІЛІОНІВ КОРОН.

КУП подає, що премієр о. д-р А. Волошин оглянув місце, призначене на будову нової державної лічниці в Хусті. У звязку з тою будовою в Хусті перебуває кількох архитектів.

——o——

МІН. ГАЛІФАКС І БОННЕ В ЖЕНЕВІ.

В суботу 14. ц. м. вечором приїхав з Риму до Женеви льорд Галіфакс на збори Ліґи Націй. До Женеви приїхав уже раніше мін. Бонне.

——o——

ФРАНЦІЯ З ПОСПІХОМ РОЗБУДОВУЄ ЛЕТУНСТВО.

Представник міністерства летунства Ґ. Ляшамбре заявив представникам преси, що Франція продукуватиме з весною 200 літаків місячно. Вишкіл летунського персоналу поступає швидко наперед.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ЗАТІСНЮЮТЬ ВЗАЄМИНИ З БРАЗИЛІЄЮ.

Державний департамент у Вашинґтоні, оголосив текст телеґрам, якими обмінялися през. Рузвельт і президент Бразилії Варгас. През. Рузвельт запросив бразилійського міністра закордонних справ О. Аранга до Вашинґтону, щоб обговорити проблеми, що цікавлять оба краї, Бразилія і Злучені Держави радитимуть з початком лютого ц. р. у торговельних справах і зміцнення торговельних договорів.

ЧИ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА ТАКОЖ ПРИСТУПИТЬ ДО ПРОТИКОМУНІСТИЧНОГО ПАКТУ?

Приступлення Мадярщини до протикомуністичного пакту вважають чималим успіхом мадярської дипльоматії. Цей успіх був би ще більший, якщоб до цього пакту зеднано також і Чехо-Словаччину. Буде це мабуть головною темою розмов підчас побуту мін. Хвальковського в Римі.

НІМЕЦЬКА СХІДНА ЕКСПАНЗІЯ І ПОЛЬЩА.

На думку берлінських кол Польща не приступить до протикомуністичного пакту, бо це не годилось би з її політикою рівноваги між Німеччиною та СССР. Зрештою це не становило б для німецьких плянів поважнішої перепони, бо все одно Польща лежить на північ від німецького шляху на схід, що веде тепер через Балкан.

ПРЕДМЕТ РОЗМОВ ПАПИ З ЧЕМБЕРЛЕНОМ І ГАЛІФАКСОМ.

Як говорять у ватиканських колах, підчас ватиканських розмов порушено такі справи:

1. Справу титулів католицьких анґлійських епископів, що їх уряд визнає від реформації.
2. Справу католицьких місій у британських кольоніях.
3. Справу Палестини і святих місць.

Підчас розмови з кард. Пачеллієм Чемберлен заявив, що ніколи не забуде розмови з папою.

АНҐЛІКАНСЬКА ЦЕРКВА ЗМАГАЄ ДО УНІЇ З КАТОЛИЦЬКОЮ?

Премієр Чемберлен та міністр Галіфакс на авдієнції у папи.

У третьому дні побуту в Римі Чемберлен і Галіфакс приїхали в год. 11.30 до Ватикану, де папа приняв їх на півгодинній авдієнції. Опісля вони зложили візиту кардиналові Пачеллієві.

Обговорюючи цю авдієнцію, римський кореспондент „Дойче Альґемайне Цайтунґ" стверджує, що в деяких колах анґліканської церкви помітні тенденції до обєднання з Римом. Батько льорда Галіфакса працює над справою поєднання обох церков — він мабуть поручив свому синові перевести на цю тему розмови в Римі

чувати. Вони мають кілька сторінок підходу. Перш усього підсумок господарських досягнень зроблено без одного з господарів. Так неначе той господар, у цьому випадку український нарід, мав би придивлятися мовчки розвиткові польського купецтва, ремісництва, селянства та робітництва, обмежитися до ролі пасивного глядача, дати себе „радісно" проковтнути і в той спосіб виявити свою „чинну" льояльність, яку саме так розуміє польська східно-галицька преса. Очевидно, що не маючи державного апарату, яким розпоряджає Секретаріят, ані величезних підмог та впливу на державну політику, головно льокальних чинників (про перешкоди тут не згадуємо), українське громадянство виявило — у порівнанні до активности польського — хвилевий застій. Це признаємо отверто. Та маємо надію, що це скоро уступить і — тут ми теж оптимісти — український чинник, опертий на національну солідарність та свідомість, пічне з успіхом конкурувати з польським.

Не маємо нічого проти міжнаціонального суперництва. Погоджуємося на природну культурну і господарську емуляцію обох громадянств. Може справді тут, у цій емуляції, криється розвязка культурного і господарського піднесення нашої території... Може справді шляхотне суперництво обох культур, української та польської і виснажлива, але сперта на забезпеченій державою рівности конкуренція польського й українського господарства здібна наблизити політичне вирівняння обох громадянств, польського й українського... Одначе, чи практичний ефект діяльности Секретаріяту, оцих 824 польських купецьких станиць, 13 купецьких домів і т. д. — спірається на засадах рівности шанс обох громадянств? Чи польський купець, ремісник, кольоніст розбудовується лише на польському ґрунті, чи його розбудова не викликує рівнобіжної павперизації українського купця, ремісника, селянина? Чи саме цей український ремісник, селянин і купець має ту свідомість, що надрядний чинник, яким є держава, був у його павперизації йому помічний, подав йому руку, кредит, дозвіл і т. д. так, як це все подав його польському конкурентові?!

Тут дійшли ми до суті проблеми. Польська прилюдна опінія вважає, що розріст польського елементу доведе неначе до автоматичного пропорційного зменшення українського чинника. Тоді — у висновку цього автоматизму — прийде час, коли польська держава буде здібна на великодержавну політику без „української кулі" при своїй нозі. Трудно з цією льогікою сперечатися, бо вона має за багато ворожбицтва та замало реалізму. Та проте звернемо увагу, що в політичній літературі відома фраза: „Ірредента наслідком павперизації національних груп" (пригадаймо хочби дискусію на конгресі національних меншин у Женеві 1936 р.). Пригадаймо теж, що не лише для Европи, але і для гітлерівського режіму справжньою, хоч невідомою силою є оцих 1 чи 2% які у німецьких плебісцитах кажуть „ні", що цей мінімальний відсоток „невдоволених" зганяє сон з очей канцлера Гітлера. Чи — повертаючись до нашої справи — українська проблема буде розвязана навіть тоді, коли Секретаріятові порозуміння польських орґанізацій удасться піднести не лише господарський потенціял польського громадянства на кілька відсотків, але й поменшити на кілька відсотків процентову скількість українського населення на нашій території? Чи цей аритметичний відсоток поменшення українського чинника — при тактиці Секретаріяту, про яку згадував мін. Понятовський — не буде збільшувати в ґеометричній проґресії невдоволення цього чинника? Не будемо на ці питання відповідати. Залишаємо відповідь на них тим, що хотять політику на довшу мету робити з перспективи власної дзвіниці.

Нашим завданням було пригадати, що кожна медаля має дві сторінки та що закон акції та реакції ділає теж у суспільному житті. Цю нашу пригадку вписуємо у протокол господарської наради в Тернополі з 12. січня 1939 р

У Хусті стане лічниця за 20 мілїонів корон.

КУП подає, що премієр о. д-р А. Волошин оглянув місце, призначене на будову нової державної лічниці в Хусті. У звязку з тою будовою в Хусті перебуває кількох архитектів.

Пакт Ліґи Націй і протикомуністичний пакт.

(Від нашого кореспондента).

Женева, 10. січня 1939.

Противенство між цими двома пактами було зазначено досить незначною подією, а властиво лише тим, що її заповіли. Кола Ліґи Націй були занепокоєні вісткою, що Мадярщина має намір її покинути і приступити до протикомуністичного пакту трьох великодержав. Це повідомлення було спростоване у відношенні до Ліґи, але не у відношенні до Комінтерну. Повідомлення про подібний намір Чехо-Словаччини щодо Женеви було подане з такими застереженнями, що спростовувати його не було потреби. У всякому разі залишається факт, що мінхенська конференція не лишилася без сліду для Женеви та що відносини між Ліґою Націй і державами середущої Европи зазнали деяких формально неозначених змін. Дещо буде мабуть зясоване докладніше підчас сесії Ради Ліґи, що починається тут за тиждень.

Ліґа, сама по собі, втратила справді майже цілком змогу впливати безпосередньо на розвиток політичних подій в Европі, але вона лишилась ще в деякій мірі політичним знаряддям, з якого може користати та чи інша група держав, не лише в европейських, але і в світових справах. Не можна поминати цілком того факту, що Ліґа все ще єднає в собі, хоч і більше формально, представників держав усіх частин світа. Отже „інтернаціональну" засаду Ліґи можна протиставити таким тезам як — „Америка для американців, Азія для азійців, Австралія для австралійців". Подруге, Ліґа є „сувереном" кольоніяльних мандатів і може ще незабаром зможе допомогти деяким державам „зберегти лице" при можливім частиннім переділі цих мандатів. В якій мірі Ліґа після ґрунтовної реформи могла б бути відповідним орґаном для устійнення можливих нових відносин між пактом чотирьох великодержав та іншими европейськими державами, покищо ще завчасно міркувати, особливо перед вирівнянням франко-італійського непорозуміння. Тимчасом досить буде зазначити, що в деяких обставинах Ліґа ще може бути корисна не лише Франції та Анґлії, але і державам берлінсько-римської осі. Зокрема не цілком виключене, що Рада буде займатися теж зміною статуту вільного міста Дянціґа, яке можливо звільнять від опіки Женеви. Цими прикметами і становищем Ліґи можна зясувати досить ясно те, що великодержави, які Ліґу покинули, ані трохи не поспішають її остаточно руйнувати, хоч і мають тепер досить засобів для цього.

Надуживати чи руйнувати Ліґу намагається все ще московський уряд зі своїми еспанськими та китайськими спільниками. Приїзду Літвінова на цю сесію покищо не заповіли, але присутність його на ній можлива, хоч Московщину в Европі заступає властиво в більшій мірі Діміров ніж він. Найближчу сесію большевики використають мабуть по мірі своїх сил. Барсельона загрожена новим наступом національної Еспанії розсилає по цілому світу розпучливі заклики до помочі і московські аґентури працюють гарячково по цілій Европі, щоб цю поміч може в останній хвилині зорґанізувати. Франко-італійське напруження та новорічний виступ Рузвельта, що разом з промовами та статтями його найближчих співробітників викликав велике обурення в Німеччині, причинилися до надії у Кремлю знайти вихід з сучасної ізоляції в Европі і заохотити московський уряд до нової акції в Европі. Міжнародня конференція робітників, яку проектує Комінтерн з доручення Сталіна, має зорґанізувати наново недобитків народнього фронту у Франції та деяких інших держав Европи, де совітські впливи ще не знищені остаточно. Московська дипльоматія сподівається затягти війну в Еспанії та в Китаю доти, доки не розвинеться конфлікт між „буржуазними" державами в Европі і між Злученими Державами та Японією. Згідно з цим пляном Московщини має Ліґа не так впливати на хід подій, як затримувати їх розвиток до більш слушного часу. В цьому відношенні пакт Ліґи був би у гострому противенстві до протикомуністичного пакту національних держав.

Які вигляди має московська дипльоматія на підтримання Франції в Женеві, це залежить у значній мірі від найближчого розвитку франко-італійського конфлікту. Тимчасом цей конфлікт франко-московського зближення, правда формального, не викликав, а навіть кампанії національних французьких кол і преси за розвязанням комуністичної партії та зірванням франко-московського пакту не припинив. Але з другого боку і Далядіє не зважується на якісь рішучі кроки проти соціял-комуністів та інших приятелів Москви у Франції. Французький уряд не зясовує теж ясно свого становища щодо двох сторін, які воюють в Еспанії з бажанням покінчити її якнайшвидше. Отже в Кремлю гадають, що деякі надії на співробітництво з Францією ще істнують.

Але головні московські зусилля спрямовані очевидно на витворення співробітництва з Польщею. У великій статті в офіціяльнім „Журналь де Моску" з 27. XII. присвяченій українській справі в Европі намагається автор довести, що франко-совітський і франко-польський пакт зобовязують Францію боронити і одну і другу державу. В „Ізвестіях" і в „Правді" було досить статтей з метою заохотити Польщу до співробітництва з Московщиною. Чи московська дипльоматія вірить справді в можливість досягти польського підтриму в Европі і Женеві, сказати досить тяжко, але що намагається це факт. У звязку з польсько-совітськими взаєминами, з інтересуванням европейської преси, зокрема женевських кол, відвідинами полковника Бека в Берхтесґадені та Мінхені було особливо інтенсивне. Ніяких автентичних повідомлень про ці відвідини преса досі не дістала, але це не перешкоджає багатьом часописам розяснювати їх в користь Московщини.

Для ходу сесії Ради Ліґи не буде очевидно байдуже, що привезе з Риму до Женеви лорд Галіфакс. Хоч французька преса з обуренням відкидає здогад, що анґлійські міністри можуть грати якусь ролю посередників між Францією і Італією, але це ані трохи не усуває можливости

того, що Чемберлен з властивим йому дипльоматичним хистом знайде шляхи до порозуміння між Францією та Італією. Значіння цього було б звичайно величезне і спричинило б цілковиту поразку всіх московських плянів у Женеві і поза нею. Але й без зайвого оптимізму можна сподіватися, що напрям політичного розвитку Европи устійнений на мінхенській конференції втримають по більших чи менших ухилах в той чи інший бік надалі та що пакт Ліги Націй раніше чи пізніше пристосують до протикомуністичного, себто до протимосковського пакту великодержав.

М. Данько.

Українїка.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА".

„Ганноверштер Куріер" з 21. XII. приніс вступну статтю п. н. „Карпатська Україна", написану зі знанням предмету і з великою симпатією для молодої держави.

„Фелькішер Беобахтер" з 4. січня помістив під наголовком „Карпатська Україна" велику власну кореспонденцію з Хусту, в якій на 6 шпальтах основно й вірно переказана історія Карпатської України в минулому й сучасному. До кореспонденції додана мапа Карпатської України та знимка о. Волошина премієра карпатоукраїнської держави.

13 **„Кенігсбергер Альгемайне Цайтунг"** з 5. січня появилась як вступна стаття розвідка п. **Осипа Думіна,** б. сотника Української Армії, п. н. „Боротьба за волю українців". Ця розвідка є вдалим переглядом історії українського народу від первопочинів української державности по нинішній день. Імя автора, відомого історика українських визвольних змагань, саме говорить про те, що праця написана зі знанням і любовою справи.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА.

Льондонський **„Дейлі Телеграф"** з 9. січня приносить інтервю свого праського кореспондента з премієром Карпатської України о. д-ром А. Волошином.

ФРАНЦУЗЬКА ПРЕСА.

У французькій пресі надалі появляються численні статті про Україну та українську справу. Найновіше число ілюстрованого тижневика **„Ілліістрасіон"** поміщує величезну статтю Людовика Надо з гарними ілюстраціями з українського життя; ілюстрований тижневик **„Метч"** з 29. грудня поміщує численні знимки з Карпатської України з цікавими підписами. Обі статті мають тенденцію змалювати український рух як німецьку інтригу. У великім щоденнику **„Ексельзіор"** знаходимо велику вступну статтю ґенерала Нісселя „Україна — крок Німеччини у поході на Близький Схід", з мапою і численними історичними даними. **„Ля Репіблік"** помістила 12. м. м. велику економічну статтю п. з. „Україна як джерело прохарчування Великої Німеччини?" і крім цього 16. XII. велику вступну статтю п. з. Політична морфольоґія. **„Матен"** від 31. XII. помістив уже три статті про Карпатську Україну з ілюстраціями; вони написані окремим кореспондентом, що добре зорієнтований у політичній ситуації. Півофіційний „Тан" що почав 17. грудня низку статтей п. з. „Похід на Схід і Велика Україна" пера Анрі Ролляна, не перестає цікавитись українською справою у загально-політичних статтях. У журналі **„Закордонна політика"** помістив Рене Мартель у числі з грудня обширну історичну політичну студію п. з. „Проблема України", вказуючи на те, що Україну „відкрила" була Франція багато раніше, ніж Німеччина, та підтримувала її у міжнародній грі.

ХОРВАТСЬКА ПРЕСА.

„Грватска Стража" з 11. ц. м. під наголовком „Невтральна смуга коло Мукачева" приносить повідомлення з Хусту та Праги про відомий бій на українсько-мадярському кордоні, ілюструючи положення окремою мапою. Крім того те саме число „Грватскої Стражі" містить повідомлення з Хусту про інтервю премієра о. Волошина з кореспондентом „Дейлі Телеґраф".

Сірий дім сірих людей.

РЕПОРТАЖ З УРЯДУ ПОСЕРЕДНИЦТВА ПРАЦІ.

Наріжня камениця при вул. Вишневецьких ч. 4 — це справді сірий дім. Побудована колись для Еміграційного Синдикату, вона посіріла, як і сьогоднішні вигляди на еміґрацію й остаточно стала прибіжищем та урядом для людей, що мають руки й охоту до праці, як еміґранти, але від останніх ріжняться дуже поважно: не мають ні сотика і в суспільному словнику мають назву „безробітні". Колиж до всього невдячні та підбурювані клієнти висипали кілька разів скляні фронтони й вікна будинку до останньої шибки — камениця посіріла ще більше. Нині вона відповідає вповні невеселим назвам своїх урядів — „Фундуш Праци" і „Паньствови Ужонд Посьредніцтва Праци", дострої́лася й до тих людей, що входять до неї і виходять одної справи ради: праці.

ПО ТОЙ БІК ДОЩАНОЇ БАРІЄРИ.

Були Ви колись безробітним, очевидно безробітним реєстрованим, на зеленій книжечці з печатками, ґенераліями й „поученями" на четвертій сторінці?

Згори зазначую: ніяка приємність. Ніякого почування опіки. Ніяких виглядів, зокрема якщо ви українець, дістати працю. Ніяке відношення до вас. „Непотрібна людина" ви — і кінець.

В першій кімнатці праворуч в голі, на якої дверях картка „Працовніци умислові", є дощане поруччя. За поруччями тип. З обличчям, що відразу дише до вас неввічливістю і майже погордою, як до чогось зайвого й дошкульного. Сухий голос скрипить таксамо, наїжена, чуприна має в собі щось з примітиву. Це той, з яким ви, власнику фатальної зеленої книжечки, будете зустрічатися двічі в місяць, від якого нераз вчуєте таке терпке й нахабне слово, що якби не книжечка... — і від якого рідко коли що довідаєтесь.

Проти цього „ясновельможного" пана, що кожному безробітному показує свою вищість, сидить другий. Це молодик, жовтодзюб. Озивається рідко, здебільша складає течки з означковими на них буквами: ФП, ФП, ФП — в безконечне. „Фундуш Праци". Ви, приятелю з зеленою книжечкою, теж така течка.

Третя в кімнаті — панночка, невиразного віку, з урядовим голосом, пухкими руками й іншими частинами тіла. Якраз контраст до „фундушу" й до тих, що стають по цей бік дощаної баріери. Ця пані говорить розмірно доволі багато, але завжди пять слів:

— Ніц не мам для пана!

Декорація: шафи з течками, замурзані картотеки, столи з паперами, „поділ прізвищ" з означенням дня, коли голоситись і на стіні коло дверей картки, картки, картки. „Потшебни... Потшебни... Потшебни..."

Це зголошення вільних місць. Розміркуйте, чи є вигляди: потрібний видмушник перфумерійних пляшечок, шліфар млинського каміння, сторож до ЦОП-у, спеціяліст від друку тканин, портієр до Держ. Банку. Коло кожної „посади" фатальне застереження: „Тильконеподлеглосцьовец".

Розміркуйте тепер Ваші вигляди, приятелю з зеленою книжечкою...

ВІД АННИ-ФУНДУШУ ДО КАЯВИ-ОБЕЗПЕЧАЛЬНІ.

Якби не формальність, що — щоб діставати 6 місяців 30% своєї платні з Обезпечальні — треба в місяці двох печаток неввічливого пана в зелену книжечку, — до кімнати з табличкою „Працовніци умислові", заходили б хіба репортери-аматори формальностей і бюрократії. Печатки ради заходять десятки людей: молодих, старших, мужчин і жінок. „Новики" приходять сюди з джиґунськи завязаною краваткою, в наперфумованому футрі й наймоднішому капелюшку. По кількох місяцях, як „ветерани", ці люди всі однакі: сірі, з журбою в очах і обличчі, з німим проханням „вибачте, що живу", на устах. Язва нашого віку, безробіття, придає їм вже зверху своєрідне пятно.

того, що Чемберлен з властивим йому дипльоматичним хистом знайде шляхи до порозуміння між Францією та Італією. Значіння цього було б звичайно величезне і спричинило б цілковиту поразку всіх московських плянів у Женеві і поза нею. Але й без зайвого оптимізму можна сподіватися, що напрям політичного розвитку Европи устійнений на мінхенській конференції втримають по більших чи менших ухилах в той чи інший бік надалі та що пакт Ліґи Націй раніше чи пізніше пристосують до протикомуністичного, себто до протимосковського пакту великодержав.

М. Данько.

Українїка.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА".

„Ганновершер Куріер" з 21. XII. приніс вступну статтю п. н. „Карпатська Україна", написану зі знанням предмету і з великою симпатією для молодої держави.

„Фелькішер Беобахтер" з 4. січня помістив під наголовком „Карпатська Україна" велику власну кореспонденцію з Хусту, в якій на 6 шпальтах основно й вірно переказана історія Карпатської України в минулому й сучасному. До кореспонденції додана мапа Карпатської України та знимка о. Волошина прем'єра карпато-української держави.

13 **„Кеніґсберґер Альгемайне Цайтунґ"** з 5. січня появилась як вступна стаття розвідка **Осипа Думіна**, б. сотника Української Армії, п. н. „Боротьба за волю українців". Ця розвідка є вдалим переглядом історії українського народу від первопочинів української державности по нинішній день. Імя автора, відомого історика українських визвольних змагань, саме говорить про те, що праця написана зі знанням і любовою справи.

АНҐЛІЙСЬКА ПРЕСА.

Льондонський **„Дейлі Телеґраф"** з 9. січня приносить інтервю свого праського кореспондента з премієром Карпатської України о. д-ром А. Волошином.

ФРАНЦУЗЬКА ПРЕСА.

У французькій пресі надалі появляються численні статті про Україну та українську справу. Найновіше число ілюстрованого тижневика **„Ілюстрасіон"** поміщує величезну статтю Людовика Надо з гарними ілюстраціями з українського життя; ілюстрований тижневик **„Метч"** з 29. грудня поміщує численні знимки з Карпатської України з цікавими підписами. Обі статті мають тенденцію змалювати український рух як німецьку інтриґу. У великім щоденнику **„Ексцельзіор"** знаходимо велику вступну статтю ґенерала Нісселя **„Україна — крок Німеччини у поході на Близький Схід"**, з мапою і численними історичними даними. **„Ля Репіблік"** помістила 12. м. м. велику економічну статтю п. з. „Україна як джерело прохарчування Великої Німеччини?" і крім цього 16. XII. велику вступну статтю п. з. Політична морфольоґія. **„Матен"** від 31. XII. помістив уже три статті про Карпатську Україну з ілюстраціями; вони написані окремим кореспондентом, що добре зорієнтований у політичній ситуації. Півофіційний „Тан" що почав 17. грудня низку статтей п. з. „Похід на Схід і Велика Україна" пера Анрі Ролляна, не перестає цікавитись українською справою у загально-політичних статтях. У журналі **„Закордонна політика"** помістив Рене Мартель у числі з грудня обширну історичну політичну студію п. з. „Проблема України"; вказуючи на те, що Україну **„відкрила"** була Франція багато раніше, ніж Німеччина, та підтримувала її у міжнародній грі.

ХОРВАТСЬКА ПРЕСА.

„Грватска Стража" з 11. ц. м. під наголовком „Невтральна смуга коло Мукачева" приносить повідомлення з Хусту та Праги про відомий бій на українсько-мадярському кордоні, ілюструючи положення окремою мапою. Крім того те саме число „Грватскої Стражі" містить повідомлення з Хусту про інтервю премієра о. Волошина з кореспондентом „Дейлі Телеґраф".

Сірий дім сірих людей.

РЕПОРТАЖ З УРЯДУ ПОСЕРЕДНИЦТВА ПРАЦІ.

Наріжня камениця при вул. Вишневецьких ч. 4 — це справді сірий дім. Побудована колись для Еміґраційного Синдикату, вона посіріла, як і сьогоднішні вигляди на еміґрацію й остаточно стала прибіжищем та урядом для людей, що мають руки й охоту до праці, як еміґранти, але від останніх ріжняться дуже поважно: не мають ні сотика і в суспільному словнику мають назву „безробітні". Колиж до всього невдячні та підбурювані клієнти висипали кілька разів скляні фронтони й вікна будинку до останньої шибки — камениця посіріла ще більше. Нині вона відповідає вповні невеселим назвам своїх урядів — „Фундуш Праци" і „Паньствови Ужонд Посьредніцтва Праци", достроїлася й до тих людей, що входять до неї і виходять одної справи ради: праці.

ПО ТОЙ БІК ДОЩАНОЇ БАРІЄРИ.

Були Ви колись безробітним, очевидно безробітним реєстрованим, на зеленій книжечці з печатками, ґенераліями й „поученями" на четвертій сторінці?

Згори зазначую: ніяка приємність. Ніякого почування опіки. Ніяких виглядів, зокрема якщо ви українець, дістати працю. Ніяке відношення до вас. „Непотрібна людина" ви — і кінець.

В першій кімнатці праворуч в голі, на якої дверях картка „Працовніци умислові", є дощане поруччя. За поруччями тип. З обличчям, що відразу дише до вас неввічливістю і майже погордою, як до чогось зайвого й дошкульного. Сухий голос скрипить таксамо, наїжена, чуприна має в собі щось з примітиву. Це той, з яким ви, власнику фатальної зеленої книжечки, будете зустрічатися двічі в місяць, від якого нераз вчуєте таке терпке й нахабне слово, що якби не книжечка... — і від якого рідко коли що довідаєтесь.

Проти цього „ясновельможного" пана, що кожному безробітному показує свою вищість, сидить другий. Це молодик, жовтодзюб. Озивається рідко, здебільша складає течки з однаковими на них буквами: ФП, ФП, ФП — в безконечне. „Фундуш Праци". Ви, приятелю з зеленою книжечкою, теж така течка.

Третя в кімнаті — панночка, невиразного віку, з урядовим голосом, пухкими руками й іншими частинами тіла. Якраз контраст до „фундушу" й до тих, що стають по цей бік дощаної баріери. Ця пані говорить розмірно доволі багато, але завжди пять слів:

— Ніц не мам для пана!

Декорація: шафи з течками, замурзані картотеки, столи з паперами, „поділ прізвищ" з означенням дня, коли голоситись і на стіні коло дверей картки, картки, картки. „Потшебни... Потшебни... Потшебни..."

Це зголошення вільних місць. Розміркуйте, чи є вигляди: потрібний видмушник перфумерійних пляшечок, шліфар млинського каміння, сторож до ЦОП-у, специяліст від друку тканин, портієр до Держ. Банку. Коло кожної „посади" фатальне застереження: „Тилько неподлеґлосцьовец".

Розміркуйте тепер Ваші вигляди, приятелю з зеленою книжечкою...

ВІД АННИ-ФУНДУШУ ДО КАЯВИ-ОБЕЗПЕЧАЛЬНІ.

Якби не формальність, що — щоб діставати 6 місяців 30% своєї платні з Обезпечальні — треба в місяці двох печаток неввічливого пана в зелену книжечку, — до кімнати з табличкою „Працовніци умислові", заходили б хіба репортери-аматори формальностей і бюрократії. Печатки ради заходять десятки людей: молодих, старших, мужчин і жінок. „Новики" приходять сюди з джиґунськи завязаною краваткою, в наперфумованому футрі й наймоднішому капелюшку. По кількох місяцях, як „ветерани", ці люди всі однакі: сірі, з журбою в очах і обличчі, з німим проханням „вибачте, що живу", на устах. Язва нашого віку, безробіття, придає їм вже зверху своєрідне пятно.

Отже стають такі люди в довжелезну чергу, що викручується у три погибелі по восьмох кв. м. перед барієрою. У кожного в руках зелена книжечка. Бють печатку — контролюють тільки від 9.30 до 11-ої у днях, на які приходить буква вашого прізвища: я, напр., зголошуюся 2. і 15. кожного місяця. Люди стоять і — цікаво — не говорять до себе, оминають навіть зустрічі очима. Маєте враження, що соромляться свого стану й тієї жебранини, що зветься „засілок". Поза чергою стоять ті, що реєструються безробітні вперше. Ціла стирта документів і формулярів до цього обовязкова. Цих рекрутів до армії безробітних полагоджують після 11-ої.

Коли голоситеся вдруге в місяці, вам дають виповнити сірий формуляр, на якому „Ужонд посьредніцтва" стверджує, що ви в такому й такому місяці за його „допомогою" („ніц не мам для пана") не дістали праці. Зелену книжечку від вас відбирають і кажуть в останньому дні місяця зголоситись до Каси Обезпечальні при вул. Рутовського 8. Там дві-три години постоїте в набитій ріжним народом кімнатці, у якій на димі та задусі могли би повиснути дві сокири й „засілок" врешті у ваших руках.

Круті є шляхи безробіття, горбата безробітного доля.

СТАРШИНИ, ЩО ПРОДАЮТЬ ПЕРА НА РАТИ.

Оце вам така сценка:

Стою, дожидаючи, аж виб'є 11-а, бо скоріше „ввічливий пан" і говорити не хоче.. „Тераз контроля, інформаціє по еденастей". Входить двох панів. Оба в самому розквіті мужеського віку, з одежі й рухів пізнати, що колись були на добрих становищах.

— Ніц не мам для пана! — паде стереотипна відповідь панянки на запит молодшого.

— Якто? — нервується він по польськи. — Осьмий місяць ходжу й нічого?

— А пан неподлеглосьцьовец?

— Пані! Ви моїх посвідок і документів маєте більш, як фунт. І старшинську книжечку і „Кжиж валечних" і „Звйонзку Офіцеруф Резерви". Можеб ви це все мені віддали? Все одно даром лежить у вас...

— Ну, щож? — виправдується панянка. — Справді не маю. Є місце у фабриці консерв, по 2 зол. денно в холодільні...

— Ну, не діждеся пан Н. щоб я йшов за 2 зол. до холодільні. Зрештою, як іти? Ось ви мене тому місяць післали до фабрики жарівок, що зголосила вам запотребування на канцелярійну силу, я голошуся, а вони й нічого не знають, що їм когось треба...

— Так? Я зараз інтервенію...

Поки панянка вишукує відповідний акт, старший пан, зредукований урядовець з Винник, дістає уже печатку від „увічливого пана". По шістьох місяцях безробіття, підчас яких дістаєте „засілок" і „мельдуєтесь" двічі в місяці, реєстрація вас, як безробітного йде далі, але голоситесь тільки раз у місяць, як і цей пан.

— Страшне — каже він. — Третій рік реєструюся. Залишається хіба іще це — витягнув з течки, в яке ховав папери, револьвер.

Молодший тимчасом подиктував своє „зажалене" на фабрику жарівок, підвязав шию шаликом і защібнув літнє пальто (це був кінець листопада). Нарешті витягнув золоте перо й хитнув ним у повітрі:

— Може пані купі? 14-каратове, на рати по 3 золоті місячно, правдивий „Пелікан". А може олівець?

— Е, ви заробляєте гроші! — пробувала зажартувати панянка.

— Ні, буду ждати, аж ви мені дасьте працю. Як оцей пан! — показав на старшого.

Торг-у-торг і молодик, що перекидає течки з написом „Ф. П." дав у себе вмовити, що перо йому потрібне. Першу рату обіцяв дати за два дні.

— Добре! Прийду! Поважання! — пішов оптиміст, молодший.

— До віддзеня! — кинув важко старший

Дві вдачі і два зразки людей.

ВДОВІЛЛЯ З 30 ЗОЛ. І ДВОХ КАВ.

Іншим разом поруч мене стояв при барієрі старший чоловяга, літ під пятьдесять. Його я зустрічав кілька разів, завжди нічого не було й він виходив посувистим, олов'яним кроком. На цей раз було місце. Його помняте втомлене лице розясніло, рукою втішно погладив себе по лисині.

— Зараз, зараз... Я ту мялам цось для пана — шарила панночка в паперах. — О ест, ест... А венц: до збройовні, копаць рови. 2 злотих дзенне... Пуйдзе пан?

Розяснене обличчя схмарилося збентежено, підняло очі на мене й на панянку й замість відповіді спитало:

— Більш... нема нічого?

— А пан неподлеґлосьцовец?

— Так ест. Пані ма папери...

— Но то може пуйдзе пан до Р. (прізвище найславнішої у Львові цукорні). До кухні. 30 злотих месенчне, друґе снядане і подвечорек...

Обличчя старшого пана збентежилося ще більше.

— Як ви радите? — повернувся до мене. — Я інкасент з фаху. Не знаю, чи дам раду копати рів, а також виходить 60 зол. у місяць. Цих 30 і дві їди...

— Йдіть до Р. — порадив я, знаючи його худу, малу постать і — за хвилину старший пан з розясненим лицем виходив з нашої салі, з червоною карткою „Полеценя Ужонду посьредніцтва" в руках. Чи був усьміхнений? Маю враження, що до 30 зол. у місяць і двох горняток кави навіть у Р. нема чого сміятись.

Та таких, як цей добродій, що вдоволяться (а може мусять?) будьчим — мало і місць для праці у панянки ще менше. Картки з вільними посадами („Потшебни... Потшебни...") висять місяцями, деякі бачу вже чи не десятий раз. Все це запотребування на спеціялістів і то таких тонких спеціялістів, що між сірою громадою безробітних інтеліґентів шукати їх справді зі свічкою. Шукає цих людей ЦОП (Центральни Окренґ Пшемислови), а тоді клявзуля „тильо неподлеґлосьцовец" і сама адреса працедавця недоступні для раба божого українця чи хоча греко-католика.

ЗАКІНЧУЮ...

Оттому в кімнатці праворуч в голі сірої кам'яниці при вул. Вишневецьких 4, двері з табличкою „Працовніци умислові" скриплять раз-у-раз. Люди входять і виходять. Входять напевно так, як і я: з жаринкою надії, що на картках зі словом „Потшебни" чейже найдеться якесь місце без клявзуль і застережень, місце, на яке потрібний буде мозок і руки, а не свідоцтва „Оброни Львова" і „моральносці".

Люди входять і виходять. Коли виходять, жаринка присипується попелом і від цього попелу сіріють їм обличчя. На коридорах пусто. Кого кортить задержуватися в будинку, де скрізь атмосфера язви і проклону, що має за імя „безробіття"?

Осип Матейко.

З польської преси.

„Український рік".

Варшавський тижневик „Зеспул" (ч. 1. з 8. січня ц. р.), який редаґують люди, що стоять близько до міністра хліборобства Понятовського, вмістив статтю п. К. Карловича п. н. „Українська справа". Читаємо в ній:

„Всі знаки на землі і на небі вказують, що 1939-ий рік не буде спокійним роком. Не був ним, проста річ, і 1938-ий рік, коли війна висіла на волоску, а Німеччина мирною методою заняла Австрію і перемогла Чехословаччину. Це був німецький рік, рік Адольфа Гітлера, якого тактика — енерґійна, здетермінована і без переборщення ґеніяльна — заспокоїла найсміливіші мрії громадян „Райху".

„Потішаємося запевненнями, що апетити Райху — принайменше в Европі — заспокоєні і що Німеччина не має ніяких територіяльних претенсій. Допустім, що це правда і що справа Данціґу більше не погіршиться, хочаб з тієї причини, що Данціґ душею й тілом вже злучився з Райхом і тільки формальна, для нього дуже вигідна, митна унія вяже його з Польщею. Та все-ж 1939-ий рік не буде спокійний. Чому? Тому, що це буде український рік."

Автор каже, що українській проблемі в Польщі присвячувано багато уваги, що багато про неї писалося, ще більше говорилося, але найменше в цій справі робилося. До тієї справи ставилися в Польщі як до суто внутрішньої справи і — на думку автора — так повинно бути, хоч так не є з ось яких причин:

„Перша має характер засадничий і природний. Україна — це не тільки тих кілька міліонів людности, що заселює Польщу і говорить українською мовою. Цим поняттям треба охопити також, якщо не передовсім, т. зв. Совітську Україну, де живе не кілька але кільканадцять міліонів. А коли така проблема, як українська, стає частиною політичної державної рації щонайменше двох держав, треба говорити про неї, як про зовнішню проблему. Зрештою наші історичні традиції від Хмельницького до Петлюри спричиняють, що до розвязки української проблеми — і то наддніпрянської — привязують у Польщі надто велику вагу.

„А тепер другий мотив: політика ІІІ-го Райху. Райх для своїх виключних цілей видвигнув гасло самовизначення народів і з цим гаслом призначеним „на вивіз" іде по Европі. На підставі цієї засади анектовано Австрію й Судети, але також розбито Чехословаччину. Українська справа стала в німецьких руках передовсім знаряддям до боротьби за сировці, крім цього засобом до того, щоб шахувати противників.

„Вкінці дальша обставина хоч ні трохи не блага: настанова т. зв. демократій Заходу до української справи дуже прихильна. На жаль у Парижі, Льондоні або Ню-Йорку мало хто знає цю проблему і особливо її головний аспект — наддніпрянський. З тим більшим — щоб не сказати сильнішим — зацікавленням демократії займаються у країнцями в Польщі, і в півурядовому „Тан" появляються мапки, що фальшують територіяльне розміщення українців у Польщі — цій останній хіба на злість. Для демократій зрештою, симпатія цих демократій для національних проблем (ми самі експльоатували її у свому часі) сприяє поширенню навіть найбільш безглуздих і дурних інформацій, поглядів і плянів, що торкаються наших співгромадян, українців.

„Крути не верти" (як кажуть українці) українська проблема ввійшла на міжнародній форум. Бо до того, щоб з нього не зійшла приложать рук і наші вороги, і наші приятелі та вкінці самі українці. Частина з них не від сьогодні готова співпрацювати навіть з самим чортом, щоб дошкулити Польщі і за „самостійну" Україну боротися хочби й з дідьком і рогом."

Автор стверджує далі, що без уваги на те, з чиєї вини, Польща не полагодила української справи перед тим, заки цю справу взяли

вули поза її плечами. Не полагоджено української справи, хоча було багато добрих нагод до того і була навіть добра воля з обох сторін. Останній рік зіпсув багато з того, що вже було осягнено, а причинилися до того головно події з вересня 1938 р. На думку автора все ще не запізно, щоб справу направити. Автор доказує фактами з історії, як українська і польська людність Галичини спільно боронилася перед ворогами.

„Доля — лиха чи добра (радше це друге) — спричинила, що поляки й українці у Східній Галичині творять місцеву людність, осілу з діда-прадіда й рівноправну перед історією. Ця рівноправність мусить знайти по змозі всесторонній вислів. Отже не тільки в толеранції у відношенні до справи української мови і культури (під умовиною, що її не вживатимуть до боротьби з польською людністю) але також у допущенні українців до влади й урядів на терені Галичини і поза нею. Тісніший контакт між двома сьогодні ворожо наставленими до себе народами, що зовсім не знаються взаємно, треба нав'язати загально і щиро. До передових провідників, духовних і світських — українського народу треба ставитися поважно і гідно, але треба пильнувати, щоб не викликати в української людности враження, що це васали Річипосполитої."

З другого боку автор уважає необхідним скріпити психічну поставу польської людности в Галичині не механічним способом, але виробленням у ній громадянських вартостей, за які — каже автор — „сьогодні, на жаль, лекше серед українців." Автор вірить, що ніщо не стоїть на перешкоді, щоб українська справа у Польщі була тільки польською справою.

Сензаційний процес у Берліні.

Перед окружним цивільним судом у Берліні почався в четвер 12. ц. м. сензаційний процес проти торговельної палати СССР. у Берліні, яку позиває ґрафиня Строґанов за заплату 2 і пів міліона марок. Позовниця є вдовою ґр. Сергія Строґанова, власника славної ґалерії образів. У травні 1931 р. совітський уряд продав на ліцитації коло 250 образів з ґалерії гр. Строґанова і осягнув за деякі з них фантастичні суми. І так за два образи Ван Дайка заплачено на ліцитації 660 тисяч марок, за образ Рембрандта „Спаситель і самаританка" 210 тисяч марок, за образ Кранаха „Адам і Ева" 74 тисячі марок і т. д. Гр. Строґанов запротестувала проти продажі цих образів на ліцитації кажучи, що є єдиною правною власничкою образів і домагалася, щоб суд не допустив до ліцитації. Спротив графині відкинено, бо мовляв, суди ріжних країв теж відкидали претенсії російських еміґрантів до совітського уряду. В міжчасі гр. Строґанов виграла процес, що тягнувся 14 років, проти здогадного спадкоємця маєтків гр. Строґанова і тепер як єдина власничка маєтку родини ґр. Строґанових внесла позов проти совітського уряду.

Проф. Ст. Ґрабський про мадярсько-польський кордон.

„Гонєц Варшавскі" з 13. січня повідомляє: „З уваги на звіт, що його виленське „Слово" помістило з відчиту проф. Ст. Ґрабського про українську справу, прелеґент надіслав вияснення, в якому пише:

„Я зовсім не перечив, що спільний кордон з Мадярщиною був би корисний, одначе ствердив: 1) що Мадярщина офіціяльно ніколи не зголосила домагання за спільним кордоном; 2) що вона нічого не зробила, щоб дістати цю границю всупереч волі Німеччини; 3) що Мадярщина від 1866. р. вела свою національну й економічну політику, опираючись на Німеччині; 4) що мадяри й далі нічого не зроблять проти Німеччини; 5) що мадяри, якщо б навіть дістали Карпатську Україну (в оригіналі: Закарпатську Русь), вели б у ній політику, згідно з німецьким, а не польським інтересом; 6) **що треба перестати дурити себе, наче б спільний кордон Польщі з Мадярщиною творив загату проти німецької експанзії на Схід.** Коли б зайшла потреба нашою (польською) збройною силою зліквідувати Карпатську Україну, як огнище небезпечних для цілости Річипосполитої ферментів, — то достойним великої держави було б одноко отверте та сміле прилучення Карпатської України до Польщі."

——o——

Здоровий прояв.

(Продовження).

Крім постійних щомісячних датків зложили дальше самочинно з нагоди Різдва Христового на Рідну Школу (в золотих) отсі ВП.: Дім Торговельно-Промисловий „Достава" 35, інж. Любомир Савойка 20, Олександра Німців 10, фірма Стефанівський Михайло 20, Центральна Жіноча Секція УНДО 10, д-р Франц Свістель 5, ред. Роман Пашківський 2, Ліза Крук 1, Е-Комп 25, М. і Е. Чучмани 30, Олександра Гірнякова 10, Народня Гостинниця 50 і А. Гриневич з Гонг Конг у Китаю 10 ам. дол. (Прод. буде).

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО МІСЬКИХ РАД У ДОБРОМИЛІ ТА ЯРОСЛАВІ.

Адміністраційна влада розписала вибори до міської ради в Добромилі на 22. січня ц. р., в Ярославі на 29. січня ц. р. З цією метою поділили Добромиль на 10 виборчих округ (8 одномандатових, одна тримандатова й одна пятимандатова). Управнених до голосування майже 2.000. Українське населення переважає у тримандатовій окрузі та в кількох одномандатових.

Ярослав поділили на 6 виборчих округ.

ГІЛЬТОН КЛІВЕР.

Через неґатив.

Уперше, від коли Рой Прескот вернувся до краю трапилося йому щось дійсно гарного і приємного.

До того часу виглядало воно так, що як вас яких три роки не було у Льондоні, то і память про вас десь гейби цілком заникла, гейби ви у краю ніколи раніше й не були. Мешканці дивляться на вас, якби ви находилися десь за якоюсь оболонкою, та вже певне не в місці самої оболонки.

Того ранку мучила Роя така нудота, що він просто не знав, що з собою зробити. І він робив дурниці, як наприклад: грав носом на фортепіяні, спожив не знати пощо полишену ще з передучора закуску і писав пальцем викрутаси на телефонічному апараті. Врешті вибрався безцільно геть з хати з насуненим на очі крисатим капелюхом і з палицею, що скакала в руках як дурна і драпала мури.

І тепер все це перемінилося і він сидить собі в омнибусі і усміхається любенько.

А то тому, що якась дівчина серед натовпу схопила його за руку думаючи, що це хтось інший Але що то за дівчина! Мало сказати красуня, бо краса її не з тих, що придаються лише для фотографів. Була це краса під кожним оглядом. Найстрогіший критик не міг би сказати, що її очі не мали на її личку іншого призначення, як хіба створити дві προсті заглибини. Ті очі надавали головний вигляд її личеньку. А таксамо пара черевиків надавала вигляд її ніжкам і загалом ціла її поява була чудова.

Це все сталося в білий день, коли всі задивилися на пожежу близько площі Вікторія. Не маючи нічого кращого до роботи пристанув собі Рой на самому переді юрби і серед колихання юрби тримав твердо свою позицію. Кілька разів відпитовхував полісмен юрбу і Рой мало не втратив свого місця. Та він так умів маніпулювати ліктями, що кріпко держався, навіть за ціну сварки з якимось малим чоловічком, який Роєві закинув брак делікатности.

Зараз надійшла та дівчина з якимось молодим чоловіком, який нею опікувався наче дорогоцінною лялькою. Одною рукою піддержував той чоловік рамя дівчини, підчас її скоків понад поженицькими кишками, що обслугували сикавку. Полісмен закричав і затупав ногами наказуючи податися взад і потискаючи розложеними руками викликав в юрбі нову метушню так, що дівчина опинилася біля Роя а її опікуна занесло на дві верстви вбік з перекривленим набакир капелюхом. Цього дівчина не помітила, бо її ціла увага була захоплена пожарищем.

Там видко було, як пожежники виносили напів живих людей з охопленого полумям дому і розійшлася чутка, що дах починає валитися. Серед грюкоту даху, що валився і загального жаху схопила дівчина інстиктовно Роя за руку. Рука її була без рукавички. Можете мені повірити, що Рой волів би придержувати радше цю руку під столом, як держати чотири тузи за столом.

Клуби диму і пороху, поперетикані іскорками жевріючого заваленого даху будівлі, бухнули понад юрбою, яка подалася взад і підкинений тим рухом опікун дівчини виринув мов тріска на верх морської хвилі... тільки що голос його, — на превелике її здивування — не походив з того, як вона надіялася, боку. Збентежена тою несподіванкою піднесла дівчина голову понад чуже плече, щоб побачити, чию вона руку держить, і заочила Роя, що стояв біля неї з невиразною міною. Постать його зробила на неї симпатичне враження.

Без поспіху висунула лагідно свої пальці. Вона не прохала вибачення ані не показувала збентеження, тільки очі її стрінулися з очима Роя, от, якби злиновані крихітку. Білими зубками прикусуючи червону губу віддалилася, лишаючи Роя на самоті, ограбленого з усього щастя.

Роєві ще здавалося, що він спостеріг, як вона кинула йому на прощання якийсь ніби загадочний, а проте пристойний знак, щодо якого він не був дуже певний. Зате зробив він ще одне, і то цілком певне і дуже важне спостереження, яке звичайно минало його увагу.

Тепер сидить він собі в автобусі і всміхається любо, як той, що береться розвязати дуже приємну загадку. Він переходить у своїй памяти цілу зустріч, як дівчина на нього глянула і як звучав її голос. Він мав незгірший хист наслідувати чужі згуки і він старався наслідувати її голосок, але не міг. Це виходило по ослячому. Дуже то немила річ виринути з якоїсь романтичної історії і прийти до пересвідчення, що вся її вартість тане з упливом часу і никне під діланням забуття, коли не припинити чимось ділання того процесу от хочби таким чином: задзвонити на дівчину і попросити її на другий сніданок.

Такі думки затемнювали думку Роя, але він постановив ділати і боротися, ну, і він боровся аж до вечора. Рой пішов до приятеля свого Артура Блейка на пораду.

Розуміється, що мусів йому вперед все розповісти і він розповідав, аж прийшов до того моменту, як вона схопила його за руку. Артюр, який в тім часі заїдав смачно пиріжки і мав ту звичку, що коли хотів говорити, то вкидав уперше до рота пиріжок, перервав оповідання.

— Тоді ти відтягнув свої пальці і поступився два кроки взад.

— Алеж ні, навпаки. Я держав дальше її руку.

— А це з якої речі?

— Щоб її не сполошити і осмілити більше.

— Думаю, що вона була досить сміла.

— Як видів її лице — додав Рой з притиском як той дітвак, — що на всі заміти каже, що він таки вірить в духи.

(Далі буде).

вули поза її плечами. Не полагоджено української справи, хоча було багато добрих нагод до того і була навіть добра воля з обох сторін. Останній рік зісув багато з того, що вже було осягнено, а причинилися до того головно події з вересня 1938 р. На думку автора все ще не запізно, щоб справу направити. Автор доказує фактами з історії, як українська і польська людність Галичини спільно боронилася перед ворогами.

„Доля — лиха чи добра (радше це друге) — спричинила, що поляки й українці у Східній Галичині творять місцеву людність, осілу в діда-прадіда й рівноправну перед історією. Ця рівноправність мусить знайти по змозі всесторонній вислів. Отже не тільки в толеранції у відношенні до справи української мови і культури (під умовиною, що її не вживатимуть до боротьби з польською людністю) але також у допущенні українців до влади й урядів на терені Галичини і поза нею. Тісніший контакт між двома сьогодні ворожо наставленими до себе народами, що зовсім не знаються взаємно, треба навязати загально і щиро. До передових провідників, духовних і світських — українського народу треба ставитися поважно і гідно, але треба пильнувати, щоб не викликати в української людности вражіння, що це васали Річипосполитої."

З другого боку автор уважає необхідним скріпити психічну поставу польської людности в Галичині не механічним способом, але виробленням у ній громадянських вартостей, за які — каже автор — „сьогодні, на жаль, лекше серед українців." Автор вірить, що ніщо не стоїть на перешкоді, щоб українська справа у Польщі була тільки польською справою.

Сензаційний процес у Берліні.

Перед окружним цивільним судом у Берліні почався в четвер 12. ц. м. сензаційний процес проти торговельної палати СССР. у Берліні, яку позиває графиня Строґанов за заплату 2 і пів міліона марок. Позовниця є вдовою ґр. Сергія Строґанова, власника славної ґалерії образів. У травні 1931 р. совітський уряд продав на ліцитації коло 250 образів з ґалерії ґр. Строґанова і осягнув за деякі з них фантастичні суми. І так за два образи Ван Дайка заплачено на ліцитації 660 тисяч марок, за образ Рембрандта „Спаситель і самаританка" 210 тисяч марок, за образ Кранаха „Адам і Ева" 74 тисячі марок і т. д. Ґр. Строґанов запротестувала проти продажі цих образів на ліцитації кажучи, що є єдиною правною власничкою образів і домагалася, щоб суд не допустив до ліцитації. Спротив ґрафині відкинено, бо мовляв, суди ріжних країв теж відкидали претенсії російських еміґрантів до совітського уряду. В міжчасі ґр. Строґанов виграла процес, що тягнувся 14 років, проти здогадного спадкоємця маєтків ґр. Строґанова і тепер як єдина власничка маєтку родини ґр. Строґанових внесла позов проти совітського уряду.

Проф. Ст. Ґрабський про мадярсько-польський кордон.

„Гонец Варшавскі" з 13. січня повідомляє: „З уваги на звіт, що його виленське „Слово" помістило з відчиту проф. Ст. Грабського про українську справу, прелеґент надіслав вияснення, в якому пише:

„Я зовсім не перечив, що спільний кордон з Мадярщиною був би корисний, одначе стверджив: 1) що Мадярщина офіціяльно ніколи не зголосила домагання за спільним кордоном; 2) що вона нічого не зробила, щоб дістати цю границю всупереч волі Німеччини; 3) що Мадярщина від 1866. р. вела свою національну й економічну політику, опираючись на Німеччині; 4) що мадяри й далі нічого не зроблять проти Німеччини; 5) що мадяри, якщо б навіть дістали Карпатську Україну (в оріґіналі: Закарпатську Русь), вели б у ній політику, згідно з німецьким, а не польським інтересом; 6) що **треба перестати дурити себе, наче б спільний кордон Польщі з Мадярщиною творив загату проти німецької експансії на Схід.** Колиб зайшла потреба нашою (польською) збройною силою зліквідувати Карпатську Україну, як огнище небезпечних для цілости Річипосполитої ферментів, — то достойним великої держави було б одиноко отверте та сміле прилучення Карпатської України до Польщі."

—o—

Здоровий прояв.

(Продовження).

Крім постійних щомісячних датків зложили дальше самочинно з нагоди Різдва Христового на Рідну Школу (в золотих) отсі ВП.: Дім Торговельно-Промисловий „Достава" 35, інж. Любомир Савойка 20, Олександра Німців 10, фірма Стефанівський Михайло 20, Центральна Жіноча Секція УНДО 10, д-р Франц Свістель 5, ред. Роман Пашківський 2, Ліза Крук 1, Е-Комп 25, М. і Е. Чучмани 30, Олександра Гірнякова 10, Народня Гостинниця 50 і А. Гриневич з Гонг Конг у Китаю 10 ам. дол. (Прод. буде).

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО МІСЬКИХ РАД У ДОБРОМИЛІ ТА ЯРОСЛАВІ.

Адміністраційна влада розписала вибори до міської ради в Добромилі на 22. січня ц. р., в Ярославі на 29. січня ц. р. З цією метою поділили Добромиль на 10 виборчих округ (8 одномандатова, одна тримандатова й одна пятимандатова). Управнених до голосування майже 2.000. Українське населення переважає у тримандатовій окрузі та в кількох одномандатових.

Ярослав поділили на 6 виборчих округ.

ГІЛЬТОН КЛІВЕР.

Через неґатив.

Уперше, від коли Рой Прескот вернувся до краю трапилося йому щось дійсно гарного і приємного.

До того часу виглядало воно так, що як вас яких три роки не було у Льондоні, то і память про вас десь гейби цілком заникла, гейби ви у краю ніколи раніше й не були. Мешканці дивляться на вас, якби ви находилися десь за якоюсь оболонкою, та вже певне не в місці самої оболонки.

Того ранку мучила Роя така нудота, що він просто не знав, що з собою зробити. І він робив дурниці, як наприклад: грав носом на фортепіяні, спожив не знати пощо полишену ще з передучора закуску і писав пальцем викрутаси на телефонічному апараті. Врешті вибрався безцільно геть з хати з насуненим на очі крисатим капелюхом і з палицею, що скакала в руках як дурна і драпала мури.

А тепер все це перемінилося і він сидить собі в омнібусі і усміхається любенько.

А то тому, що якась дівчина серед натовпу схопила його за руку думаючи, що це хтось інший Але що то за дівчина! Мало сказати красуня, бо краса її не з тих, що придаються лише для фотографів. Була це краса під кожним оглядом. Найстрогіший критик не міг би сказати, що її очі не мали на її личку іншого призначення, як хіба створити дві прозірчасті заглибини. Ті очі надавали головний вигляд її личеньку. А таксамо пара черевиків надавала вигляд її ніжкам і загалом ціла її поява була чудова.

Це все сталося в білий день, коли всі задивилися на пожежу близько площі Вікторія. Не маючи нічого кращого до роботи приставув собі Рой на самому переді юрби і серед колихання юрби тримав твердо свою позицію. Кілька разів відштовхував полісмен юрбу і Рой мало не втратив свого місця. Та він так умів маніпулювати ліктями, що кріпко держався, навіть за ціну сварки з якимось малим чоловічком, який Роєві закинув брак делікатности.

Зараз надійшла та дівчина з якимось молодим чоловіком, який нею опікувався наче дорогоцінною лялькою. Одною рукою піддержував той чоловік рамя дівчини, підчас її скоків понад пожежницькими кишками, що обслуговували сикавку. Полісмен закричав і затупав ногами наказуючи податися взад і потискаючи розложеними руками викликав в юрбі нову метушню так, що дівчина опинилася біля Роя а її опікуна занесло на дві верстви вбік з перекривленим набакир капелюхом. Цього дівчина не помітила, бо її ціла увага була захоплена пожарищем.

Там видко було, як пожежники виносили напів живих людей з охопленого полумям дому і розійшлася чутка, що дах починає валитися. Серед грюкоту даху, що валився і загального жаху схопила дівчина інстинктовно Роя за руку. Рука її була без рукавички. Можете мені повірити, що Рой волів би придержувати радше цю руку під столом, як держати чотири тузи за столом.

Клуби диму і пороху, поперетикані іскорками жевріючого заваленого даху будівлі, бухнули понад юрбою, яка подалася взад і підкинений тим рухом опікун дівчини виринув мов тріска на верх морської хвилі... тільки що голос його, — на превелике її здивування — не походив з того, як вона надіялася, боку. Збентежена тою несподіванкою піднесла дівчина голову понад чуже плече, щоб побачити, чию вона руку держить, і зочила Роя, що стояв біля неї з невиразною міною. Постать його зробила на неї симпатичне враження.

Без поспіху висунула лагідно свої пальці. Вона не прохала вибачення ані не показувала збентеження, тільки очі її стрінулися з очима Роя, от, якби здивовані крихітку. Білими зубками прикусуючи червону губу віддалилася, лишаючи Роя на самоті, ограбленого з усього щастя.

Роєві ще здавалося, що він спостеріг, як вона кинула йому на прощання якийсь ніби загадочний, а проте пристойний знак, щодо якого він не був дуже певний. Зате зробив він ще одне, і то цілком певне і дуже важне спостереження, яке звичайно минало його увагу.

Тепер сидить він собі в автобусі і всміхається любо, як той, що береться розвязати дуже приємну загадку. Він переходить у своїй памяти цілу зустріч, як дівчина на нього глянула і як звучав її голос. Він мав неаґірший хист наслідувати чужі згуки і він старався наслідувати її голосок, але не міг. Це виходило по ослячому. Дуже то немила річ вирвнути з якоїсь романтичної історії і прийти до пересвідчення, що вся її вартість тане з впливом часу і никне під діланням забуття, коли не припинити чимось ділання того процесу от хочби таким чином: задзвонити на дівчину і попросити її на другий сніданок.

Такі думки затемнювали думку Роя, але він постановив ділати і боротися, ну, і він боровся аж до вечора. Рой пішов до приятеля свого Артюра Блейка на пораду.

Розуміється, що мусів йому вперед все розповісти і він розповідав, аж прийшов до того моменту, як вона схопила його за руку. Артюр, який в тім часі заїдав смачно пиріжки і мав ту звичку, що коли хотів говорити, то вкидав уперше до рота пиріжок, перервав оповідання.

— Тоді ти відтягнув свої пальці і поступився два кроки взад.

— Алеж ні, навпаки. Я держав дальше її руку.

— А це з якої речі?

— Щоб її не сполошити і осмілити більше.

— Думаю, що вона була досить смілa.

— Яж видів її лице — додав Рой з притиском, як той дітвак, — що на всі заміти каже, що він таки вірить в духи.

(Далі буде).

Розмова міністра Бека з Гітлером у Берхтесґаден.

У НАСВІТЛЕННІ ЛЬОНДОНСЬКОГО ЩОДЕННИКА.

Як подає „Ілюстровани Курієр Цодзенни" з 17. ц. м., дипльоматичний кореспондент „Сандей Таймсу" подає ось яку аналізу розмови мін. Бека з Гітлером:

Розмова ділилася на 2 частини: обговорено в ній польсько-німецькі та загально-европейські справи.

Гітлер запевнив, що Німеччина не думає вводити силоміць

ніяких змін у Данціґу та Клайпеді.

Він не робив ніякого натиску, щоб Польща вступила до протикомуністичного пакту і зовсім не торкався справи Поморя. Польсько-німецький пакт неаґресії треба продовжити без змін: у цій справі мін. Рібентроп приїде до Варшави.

Мін. Бек підкреслив, що Польща не могла б толерувати протипольської акції

з Карпатської України;

Гітлер відповів, що він не має впливу на події в Карпатській Україні.

Гітлер сподіється, що

до розпаду СССР

дійде за 2—3 роки, і щойно тоді Німеччина подумає про активну інтервенцію.

Хтось повинен звернути увагу румунському урядові, щоб він перестав провокувати Німеччину.

Гітлер змагає до нового

поділу кольоній

у 1939. р., тому в розмові порушив він справу польських кольоніяльних домагань. Він бажав би, щоб цього року дійшло до міжнародньої кольоніяльні конвенції, в якій Німеччина заспокоїла б свої домагання.

Перестрілка на демаркаційній лінії між Карпатською Україною та Мадярщиною

Коло Бервінкоша дійшло до перестрілки між мадярськими терористами та сторожею оборони держави. Двох членів сторожі ранено. До переговорів не дійшло, бо в Ужгороді не було звязкового старшини.

—о—

Премієр о. д-р А. Волошин про самостійність українського духового життя

О. д-р А. Волошин дав дуже знаменне інтервю кореспондентові „Лідових Новін". Між іншим сказав він: „Ми хочемо жити своїм власним життям, своєю українською культурою. Захищаючи послідовно та твердо своє, ми будемо шанувати духове багатство інших. Я сам особисто не маю ніякого упередження до росіян; сам говорю добре по російськи, але це не причина, щоби я став ренеґатом..."

ПРЕМІЄР О. Д-Р ВОЛОШИН У ПРЕМІЄРА БЕРАНА.

Премієр о. д-р Волошин відбув мин. пятниці нараду з премієром федерації Р. Бераном та міністром фінансів Кальфусом: темою розмов були господарські справи. Попереднього дня в міністра Кальфуса був теж мін. Ю. Ревай.

ПОРТРЕТ ПРЕМІЄРА О. Д-РА ВОЛОШИНА У ВСІХ ШКОЛАХ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Як подає К. У. П., освітній відділ карпатоукраїнського міністерства віроісповідань та освіти видав розпорядок, щоб у всіх школах вивішено портрет премієра о. д-ра Волошина.

НАСЕЛЕННЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ДОМАГАЄТЬСЯ РОЗБУДОВИ ШКІЛЬНИЦТВА.

Управитель міністерства віроісповідань та освіти А. Штефан приняв 15 делеґацій з ріжних околиць краю, які домагалися, щоб у їхніх місцевостях відкрити горожанські школи.

ПОВОРОТ ДО НАРОДУ.

Багато колишніх передовиків бродіїзщини та фенциківщини повертається до народу. Є між ними і такі, що вірили в дурман „єдіной неделімой", інші знов, вірили вожакам, думаючи, що вони щиро борються за автономію. Але тепер, коли вожаки пішли на ганебну зраду і втекли від тої автономії, всі чесні люди про них і знати не хотять та каються, що колись були в рядах зрадників. І так тепер публічно розкаявся д-р Петро Іґнат в Салдобоші, який проголосив, що вже ніколи не буде працювати проти інтересів українського народу.

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Влада Карпатської України заложила своє видавництво, в якому будуть друкуватися всі урядові друки в українській мові. Вже не буде ріжних перекручувань на всі лади, як це водилося за давнього режиму.

РЕОРҐАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ ЛІСІВ.

За розпорядком міністерства господарства приймуть 11 (одинацять) лісових інжинірів до Краєвої Дирекції державних лісів в Буштині.

НОВИЙ БУДИНОК МІНІСТЕРСТВА ШКІЛЬНИЦТВА.

В найближчих днях Міністерство Шкільництва в Хусті перейде до нових будинків, які тепер докінчуються.

Від 15. ц. м. почалась наука в усіх клясах хустської ґімназії.

НОВА ПРОМИСЛОВА ШКОЛА.

У Воловому відкрито вищу промислову школу, яка має підготовити підприємців та урядовців до технічних підприємств. Від цієї школи очікують дуже багато. Вона має видати Карпатській Україні практиків, яких так тут бракувало.

При „Карпатській Січи" повстають жіночі відділи.

К. У. П. повідомляє, що головна референтура жіночих відділів при Головній Команді „Карпатської Січи" проголосила заклик до українських жінок Карпатської України, вступати в ряди „Січи" та видала інструкції для закладання жіночих відділів такого змісту:

Головна Команда „Карпатської Січи" в Хусті покликала до життя референтуру жіночих відділів при Гол. Команді; референткою заіменовано П. Тисовську. Завданням цієї референтури є повести пропаганду за орґанізацією жіночих відділів та референтур при окружних і районових командах.

Рівночасно творять головна команда при кожній окружній і районовій команді референтуру жіночих відділів, що має співпрацювати з тими командами. Референтури жіночих відділів підлягають головній референтурі жіночих відділів у Хусті.

Районова й окружна референтура складається з референтки та II заступниці. Коли треба, можна утворити субреферентури орґанізації, вишколу і т. п.

Зачинати працю на селах негайно. Зібрати кілька жінок чи дівчат, зорґанізувати з них відділ, який має вибрати провідницю, та зголосити головній референтурі. Програму праці подасть головна референтура опісля. Покищо відділи поведуть освітню працю серед своїх членок.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ ЧЕСЬКИХ УЧИТЕЛІВ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Чеська краєва шкільна рада у Празі працює над пляном приміщення 1100 учителів зі Словаччини і 820-ох учителів з Карпатської України.

Коли взяти під увагу, що Словаччина має коло 2,000.000 населення, а Карпатська Україна лиш понад 700.000, побачимо, що учителів чехів у Карпатській Україні було непропорціонально більше, ніж у Словаччині.

Вислід самоуправних виборів

Перемишляни: польський господарський бльок 10 мандатів (ОЗН 4, стронніцтво людове 3, безпарт. 3), українці 1, жиди 5. У виборах взяло участь 78% управнених до голосування.

Глиняни: польсько-жидівський бльок (ОЗН 6, сіоністи 1), українці 5. 81% управнених взяло участь у голосуванні.

Яворів: польсько-жидівська листа 19 (ОЗН 5, проурядових безпартійних 8, жидів 6), українці 5 (втратили 2).

Куликів: одинока компромісова листа: 5 поляків, 4 „старорусинів" і 3 українців.

В Риманові відбулися самоуправні вибори вчора, в Сяноці відбудуться 22. ц. м.

—о—

Летунська афера в Туреччині

УРЯДОВЕЦЬ ТУРЕЦЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПРОДАВАВ ЛІТАКИ НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕСПАНІЇ?

Турецька преса приносить вістку про велику аферу, яку викрито в Туреччині.

Високий урядовець турецького міністерства закордонних справ Руні і представник закордонних фабрик Екрем Гамді закупили в Америці літаки за 2,500.000 фунтів та — як кажуть — продали їх національній Еспанії і за посередництво дістали 200.000 фунтів. При замовленні вони предложили підроблений підпис турецького міністра оборони.

Турецький амбасадор у Вашинґтоні, здивований, що його уряд не повідомив про закупно літаків, звернувся зі запитом до Анкари і так ціла афера викрилася.

Генеральний агент національної Еспанії в Туреччині, Хуліо Паленсія, заперечив у пресі, немовби ці літаки були призначені для національної армії. Навпаки — це він на прохання свого уряду повідомив турецький уряд про подробиці афери.

ТУРЕЧЧИНА ХОЧЕ ДІСТАТИ МАНДАТ НАД СИРІЄЮ?

Каїрський часопис „Аль Моггатам" приносить сензаційну вістку, буцімто Туреччина домагається, щоб Франція віддала їй мандат над Сирією; зате вона зобовязалась би до невтральности на випадок війни.

„Аль Моггатам" критикує це домагання, підкреслюючи, що сирійці змагають до незалежности.

ПРЕМ. ДАЛЯДІЄ ВЗИВАЄ ДО ЗГОДИ І НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТИ.

В неділю 15. ц. м. відбулося в Парижі засідання виконавчого комітету т. зв. малий конгрес радикальної партії, на якім прем. Далядіє виголосив промову заторкуючи внутрішні і закордонні справи Франції. Промовець ствердив, що від 10-ох місяців французький уряд мусить боротися на двох фронтах: внутрішнім і в закордонних відносинах.

Дотеперішня ситуація у Франції не може далі істнувати. Нові труднощі що саме збільшуються дають право урядові домагатись, щоб ненарушність французької імперії і життєві інтереси народу поставлено понад усякі справи внутрішньої політики. Одночасно прем. Далядіє звернувся з покликом до згоди і національної єдности.

Виконавчий комітет по кількагодинних нарадах приняв однодушно резолюцію, в якій акцептує внутрішню і закордонну політику прем. Далядіє. Декларація не торкається взагалі справи внутрішньої партійної дисципліни. Національний провід буде домагатися санкцій проти тих послів, які кількакратно голосували проти уряду зі соціялістами.

—о—

МАНДЖУРІЯ ПРИСТУПИЛА ДО ПРОТИКОМУНІСТИЧНОГО ПАКТУ.

Як подає Домеї, манджурський уряд офіційно повідомив, що він приступає до протикомуністичного пакту.

—о—

ПРИСУД СМЕРТИ НА ЧЕКІСТІВ У СОВ. УКРАЇНІ.

Виконано смертний присуд на 5-ох висших службовиків нар. комісаріяту внутр. справ (ҐПУ) автономної молдаванської республіки (яка належить до УССР), за те, що вони безправно переводили арештування, і фальшиві процеси проти учителів та комсомольців, засудженими є трьох жидів.

АНГЛІКАНСЬКА ЦЕРКВА ЗМАГАЄ ДО УНІЇ З КАТОЛИЦЬКОЮ?

Премієр Чемберлен та міністр Галіфакс на авдієнції у папи.

У третьому дні побуту в Римі Чемберлен і Галіфакс приїхали в год. 11.30 до Ватикану, де папа приняв їх на півгодинній авдієнції. Опісля вони зложили візиту кардиналові Пачеллієві.

Обговорюючи цю авдієнцію, римський кореспондент „Дойче Альгемайне Цайтунг" стверджує, що в деяких колах англіканської церкви помітні тенденції до обєднання з Римом. Батько льорда Галіфакса працює над справою обєднання обох церков — він мабуть поручив свому синові перевести на цю тему розмови в Римі

ЧИ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА ТАКОЖ ПРИСТУПИТЬ ДО ПРОТИКОМУНІСТИЧНОГО ПАКТУ?

Приступлення Мадярщини до протикомуністичного пакту вважають чималим успіхом мадярської дипльоматії. Цей успіх був би ще більший, якщоб до цього пакту зеднано також і Чехо-Словаччину. Буде це мабуть головною темою розмов підчас побуту мін. Хвальковського в Римі

ПРЕДМЕТ РОЗМОВ ПАПИ З ЧЕМБЕРЛЕНОМ І ГАЛІФАКСОМ.

Як говорять у ватиканських колах, підчас ватиканських розмов порушено такі справи:

1. Справу титулів католицьких англійських епископів, що їх уряд визнає від реформації.

2. Справу католицьких місій у британських кольоніях.

3. Справу Палестини і святих місць.

Підчас розмови з кард. Пачеллієм Чемберлен заявив, що ніколи не забуде розмови з папою.

НОВИНКИ.

17 СІЧЕНЬ

Вівторок

Ст. ст. 4 січня 1939.
† Собор 70 Апостолів.
Лат. Антонія Пуст.
Сонце: схід — 7.16, захід — 15.52.
Місяць: схід — 5.19, захід — 14.06.

Завтра: 18. січня. Середа.
Ст. ст. 5. січня 1939.
Навечеря Богоявлення. Теотемпта.
Лат. Пр. св. Петра.
Сонце: схід — 7.16, захід — 15.58.
Місяць: схід — 6.04, захід — 16.00.

— **Повторення фільми „До добра і краси" у Львові.** Тому, що дуже багато людей відійшло від каси без білетів і не могло оглянути фільми підчас першого її висвітлення в дні 14. ц. м., відбудеться заходом РСУК другий показ фільми дня 19. ц. м. у великій салі Музичного Т-ва ім. Лисенка при вул. Шашкевича 5. Початок показу точно в год. 12. вполудне. Передпродаж білетів у Народній Торговлі, Ринок 36 і від год. 11. у дні висвітлення при касі.

— **Засідання Виділу Лікарського Товариства** у Львові відбудеться у вівторок 17. січня ц. р. в домівці Т-ва точно в год. 7. ввечір.

— **Дальші жертви на літературні нагороди ТОПІЖ-у.** Дальші жертви на літературні нагороди ТОПІЖ-у зложили: Взаїмна Поміч Українського Учительства, Львів 25 зол., Карпатія, Львів 50 зол. Суспільний Промисл, Львів 50 зол., Т-во „Просвіта" 50 зол. Жертводавцям щира подяка.

— **Друге видання книжки Е. Храплнвого „Карпатська Україна в числах"** вже появилося. Перше видання розійшлося до кількох тижнів. Нове видання, поважно поширене і доповнене новими даними та мапами про Карпатську Україну у нових границях по віденському рішенню — орієнтує про нові умовини життя і праці молодої держави. Книжка подає також повний білянс втрат віденського рішення, що для нас дуже важне і досі ніде не публіковане. Ціна 30 сот., видала Сал. Вид. Кооператива „Нове Село", Львів, Домініканська 11.

— **Заява.** З уваги на все ще поширювані вістки, нібито я на вічу „Бунду" дня 30. листопада 1938 р. виступив проти Карпатської України, заявляю, що ті вістки неправдиві. Моє становище в цій справі було від початку і є згідне зі становищем У.С.Д.П. і тимсамим я не міг заняти і не заняв на згаданому вічу відмінного становища від У.С.Д.П. — **Д-р Скибінський Рудольф.**

— **Підпал дому Філії „Просвіти" в Любачеві.** Невідомі палії підложили вогонь у ночі 16. грудня м. р. під будинок філії „Просвіти" в Любачеві. На щастя, люди доглянули вогонь і вгасили його так, що ушкоджені лише входові двері, піллога в передсінку й осмалений цілий передсінок. „Повшехни Заклад Обезпечень" признав як відшкодування 87 зол. та обнизив самовільно з невідомих причин обезпечення дому з 14.000 зол. на квоту 11.000 зол.

— **Вибори до міської ради в Сяноці** відбулися в неділю 15. ц. м. Населення голосувало на 4 затверджені листи: три польські і одну жидівську. Вислід виборів покищо невідомий.

— **Не було виборів в Ярославі.** Вістки про вибори до міської ради в Ярославі, що нібито були розписані — як писала польська преса на 13. ц. м., виявилися неправдивими і в неділю 15. ц. м. не було в Ярославі ніяких виборів. Адміністраційна влада устійнила речинець виборів до міської ради в Ярославі на 29. ц.м.

— **Пан командант заборонив...** Пишуть нам з Почаєва: 13. ц. м. командант місцевої поліційної станиці заборонив книгарні „Громада" продавати всі українські часописи, що виходять у Галичині. Все, що нині прийшло з пошти, забрали до станиці. Пресовий декрет з 21. листопада 1938. р. стверджує, що конфіскувати часописи може лиш старосто в місці видання, але п. командант з Почаєва уважає себе не державним службовиком, лише самостійним сувереном, так, що декрети Президента Польщі його не обовязують.

— **Хто виграв на льотері.** В суботнішнім тягненні Держ. Клясової Льотерії впали м. ін. такі вигри: 5.000 зол. на ч. 74719 (стала денна вигра), 25.000 зол на ч. 49055; 15.000 зол. на ч. 75947; 10.000 зол. на ч. 30379 96729 108356; 5.000 зол. на ч. 34983 51469 71532; 2.000 зол. на ч. 12498 19434 31866 33697 46525 54842 57049 58229 61552 91422 93079 94820 124903 125918 127950 150114; 1.000 зол. на ч. 5365 10677 17263 20418 23488 29210 31515 44667 49629 49649 51583 53348 53733 59046 63334 64536 64942 71620 79359 90311 101367 117752 121790 133317 136455 137940 141749 146417 157363.

5.000 зол. на ч. 114883; 25.000 зол.: 29781, 41125; 10.000 7688; 5.000 зол.: 24581, 33860, 37236, 81223; 2000 зол.: 7146, 24919, 25100, 35186, 60792, 84366, 89,288, 90219, 105918, 111981, 131814, 148151, 155514. 1.000 зол.: 2781, 20442, 23333, 23517, 23650, 23719, 44597, 47913, 48212, 53854, 55421, 63824 64090, 70284, 77308, 81399, 85872, 87808, 39183, 95231, 106764, 108800, 118624, 120755, 124190, 124985, 125719, 126814, 136994, 140494, 155510. В нинішнім тягненні впали м. і. такі більші вигри. 5.000 зол. на ч. 47740; 50.000 зол на ч. 110183; 15.000 на ч. 100937, 143673; 10.000 зол. на ч. 19992 55457 128428; 1.000 зол. на ч. 40090; 2.000 зол. на ч. 3631 4130 11012 13024 13161 15501 21186 30914 37247 39045 39080 42677 52986 68051 90908 105677 110425 111015 112364 116594 120168 155277. 1.000 зол. на ч. 17157 20267 2676 35042 37272 38369 41090 44289 49063 49241 50392 50965 66787 71034 11381 84390 93785 95069 99047 101075 104115 114085 116118 121382 124098 128016 130588 133882 135800 141182 142024 156172.

— **Нова польська крамниця.** На днях відкрили крамницю „кулка рольнічого" в Петрові пов. Городенка при колі шляхти „загродової". На відкриття прибули представники влади і делегації ріжних організацій.

— **Краєва хроніка.** В ночі з неділі на понеділок 16. ц. м. невідомі злодії дісталися до помешкання рабіна М. Брандвайна в Рогатині, розпороли касу, з якої забрали 1.000 зол., кільканацять американських долярів, кількасот чеських корон і срібний предмет. — Митна сторожа знайшла на стриху дому при вул. Сербанській ч. 14 у Перемишлі пачку з 4 і пів кг. сахарини і тому притримала Л. Мітельмана, співвласника дому та одного його свояка.

— **Вписи на листу нових адвокатів.** Дня 4. лютого ц. р. відбудеться засідання виконавчого виділу Начальної Адвокатської Ради, на якім впишуть на листу нових адвокатів у межах контингенту, що його устійнило міністерство справедливости Виконавчий виділ переведе вппис на основі лист кандидатів на адвокатів, що їх предложать окружні адвокатські ради. Міністерство справедливости розділило контингент ось так: для Варшави 33-ох адвокатів і 5-ох аплікантів, для Кракова 6 адвокатів і 2-ох аплікантів, для Люблина 5 адвокатів та аплікантів, для Познаня 6 адвокатів та одного апліканта, для Торуня 4-ох адвокатів і двох аплікантів та для Вильна 3-ох адвокатів і 5-ох аплікантів. Слід згадати, що поза контингентом можуть бути записані на листу адвокатів б. судді, б. урядовці генеральної прокураторії і б. урядовці референдарі з правних виділів.

— **Понад 18 і пів міл. з млива.** Згідно з тимчасовими обчисленнями міністерства скарбу загальний дохід з оплат за мливо за час від 5. вересня до 31. грудня 1938 р. сягає понад 18 і пів міліона золотих. З цієї квоти припадає на готівковий дохід понад 16,2 міліонів золотих, а 2,3 міл. припадає на кредитові сальда етикет, що їх продано на кредит.

— **Перед авансом 35.000 урядовців.** Згідно з дорученням премієра ради міністрів у поодиноких міністерствах працюють над внесками у справі авансів державних урядовців і службовиків, суддів, прокураторів, старшин, поліціянтів, службовиків митної сторожі, вязниць, державних підприємств і т. п. З авансів скористає 35.000 осіб. Номінаційні декрети доручать в березні ц. р. з тим, що вони будуть обовязувати від 1. квітня ц. р. З автоматичних учительських авансів скористало з днем 1. січня ц. р. понад 10 тисяч осіб.

— **Англійський король дістане титул „вожда" від індіян.** Канадійські індіяни підготовляються до гостини короля Юрія VI., який підчас свого побуту в Канаді відвідає одно з їх сіл. Індіяни рішили надати королеві титул „вожда" і почесне імя, яке згідно з традицією, збережуть в тайні до останньої хвилини. Король Юрій привезе як дар для Канади свій портрет і портрет королевої. Портрети повісять в салі сенату, де є вже портрети всіх королів Канади крім б. короля Едварда VIII., який як відомо зрікся престолу.

— **Гарний олень під трамваєм.** На одній з головних вулиць портового міста Сен Джон у Канаді зударився з трамваєм дуже гарний олень, що біг серединою вулиці. Тому, що олень зломив собі ногу, його добили на місці. Здогадуються, що олень прибув у ночі з недалеких лісів і затримався в околиці міста, бо знайшов сіно. Його виполошив з криївки свист серен авт.

— **Мистець з берлінської олімпіяди вступає до монастиря.** Відомий шведський лещетар Лярсон, переможець в бігу на 18 км. у зимовій олімпіяді в Гарміш-Партенкірхен покидає спортове життя. Лярсон задумує вступити до одного з монастирів.

— **Ліквідація кількох німецьких щоденників.** Польська преса запевняє, що з днем 31. січня ц. р. перестане виходити 5 найбільших віденських щоденників, між ними „Нае Фрає Прессе", берлінський щоденник „Берлінер Тагеблят" та кілька щоденників на провінції.

— **Розпучлива боротьба окружених осіб морем вогню.** Пожежі лісів у полудневій Австралії наслідком страшної посухи прибрали катастрофальні розміри з приводу нагальних вітрів. У Ворберток море вогню окружило 600 осіб і нема майже надії, щоб їх врятувати. У стейті Вікторія згоріли 62 особи.

— **Страшна летунська катастрофа.** В околиці містечка Ріо Боніто у Бразилії мусів осісти літак комунікаційної летунської лінії „Кондор". Підчас осідання літак почав горіти. Зпід звалищ літака видобули тіла пятьох звуглених членів залоги і пятьох подорожніх.

— **Сезаційна афера з фальшуванням документів.** Бельгійська поліція арештувала під закидом сфальшування документів д-ра Імянітова, який був співробітником кабінету міністра праці, суспільної опіки А. Делятра. Імянітов сфальшував свій лікарський диплльом і військові папери. — Аферу обговорювала на свому засіданні кабінетова рада, по закінченні якої мін. Делятро заявив, що Імянітов признався до сфальшування документів.

— **Загальний спис населення СССР.** починається у вівторок 17. ц. м. У звязку з підготовою до спису населення стверджено між іншим, що в московських мельдункових бюрах нема мельдункових карт 87.000 мешканців Москви. Московська централя вислала 32-ох урядовців до полярних районів СССР, щоб там перевели спис населення. Урядовці виїхали з велитенськими футрами, лещетами, санками і запасами харчів.

Польська відповідь на промови українських послів у соймі.

ПРЕМІЄР СКЛАДКОВСЬКИЙ ПРО ЛЬВІВСЬКІ ПОДІЇ.

У відповідь послові Целевичеві забрав слово посол **Вагнер**. Він заявляє, що, кажучи вчора про чужі агентури, мав на думці три букви, що тяготіють над українським і польським життям: ОУН. Як довго — говорив посол Вагнер, звернувшись до українців — **ви не спроможетесь на те, щоб ОУН перестала діяти, так довго не возьму назад мого закиду.** Ви кажете, що УНДО не має нічого спільного з ОУН. Коли проте українська суспільність уважає національними героями діячів ОУН, коли українська суспільність брала участь у панахиді Коновальця, що згинув з руки іншої агентури, то ця суспільність не сепарує себе від акції ОУН. Ми знаємо, яка роля цієї організації, наша влада безпеки дає собі з нею раду. **Також наші суспільні організації змагатимуть до ліквідації ОУН і буде падати труп за трупа, якщо ОУН не стримає своєї акції.**

Навязуючи далі до демонстрації польського населення, посол Вагнер підкреслює, що вони були тільки відповідю на акцію українців. Бесідник не захоплюється демонстраціями, проте думає, що **польська суспільність була б жертва, якщо не реагувала б на ексцеси, які були з боку українців.**

Полемізуючи з пос. Целевичем, посол Вагнер звертається до українських послів з закидом, щоб те, що говорять у соймі й деінде було згідне, щоб не було розходження. **В господарському, у кооперативнім житті українці ведуть екстермінаційну (!) політику супроти польського населення.** Ця екстермінація тільки змінює обосторонній шовінізм. Наші землі бідні й тому потрібне співділання обох народів над їх двигненням.

Після другої промови посла **Шталя**, що нарікав на українських послів за те, що вони до своїх промов вплітають міжнародні моменти, забрав голос премієр ґен. **Складковський.** На вступі полемізував він з жидівським послом Зоммерштайном у справі положення жидівського населення в Польщі, а далі перейшов до відповіди українським послам. Він заявив: Пан товариш Целевич був ласкав у своїй вчорашній та нинішній промові кілька разів, просто як библію, цитувати мої слова з січня минулого року. Панове товариші дозволять, що відчитаю також ті речі з моєї промови, які мені видаються відповідні для мене. Прошу високу комісію пробачити, що буду ці вимки читати, одначе роблю це не тому, наче б я уважав, що ті речі варті цього, не тому, що вони непомильні, тільки тому, що п. Целевич насвітлив одну половину образу, а я мушу другу відслонити. П. Целевич відчитав тільки ті речі, які торкались обовязків більшости супроти меншин в державі, а я з чемности відчитаю про обовязки меншини.

Отож я негідник сказав м. ін. таке: „Тепер перейду до того, яке повинна заняти становище меншина до держави, яка існує. Меншина має бути льояльна супроти держави, одначе ця льояльність не може бути пасивна, формальна. Ні, меншина, яку трактують уряд та більшість льояльно, отже яка має свої права, повинна мати глибоке почуття своїх обовязків. Вона повинна так поводитись, щоб її льояльність йшла, таксамо як льояльність більшости, до зміцнення могутности й сили держави, з якою є звязана. Це обовязок льояльности для меншини, який зумовлює, що ця меншина стає повноправними громадянами.“

Щераз прошу високу комісію пробачити, що наводжу ці речі. Далі кажу таке: „Одначе мушу тут сказати, що це дуже небезпечна справа, коли меншина проявляє завелику нетерплячку у змаганні до своїх прав, бо тоді родиться недовіря між більшістю та меншиною. Дивлячись в очі панам товаришам українцям можу сказати, що в цій хвилині український нарід не має причини до нетерплячки.“ Це було рік тому. „Стверджую, що в часі співжиття з Польщею український нарід розвивається культурно скоро. Розвивається також економічно в цей спосіб, що дай Господи, щоб у цілій Польщі населення економічно так розвивалось, як розвивається в частині Галичини (в оригіналі: Малопольщі). **Тому вважаю, що це небезпечна справа, коли український нарід намагається у гарячковий спосіб прискорити свій розвиток і спростувати те, що від століть було покривлене.**“

Що маю додати в цій справі? Отже пан товариш (тобто посол Целевич — ред. „Діла“) навів тут **обосторонні заворушення у Львові у хвилині, коли молоді голови горіли, коли в атмосфері загального напруження родилася справа Карпатської України** (Закарпатської Руси). Товариш має жаль за низку заряджень адміністраційної влади та поліції. Так само як пан товариш не думаю вдаватись у подробиці. Отже заявляю коротко: Я **спокійний і доброї думки.** Коли не зважаючи на велике напруження пристрастей найгарячіших чинників так само польської, як і української суспільности вдалося зліквідувати окремі події у Східній Галичині (в оригіналі Східній Малопольщі) без важких жертв, які могли б були спричинити дальше загострення відносин, то є це, пане товаришу, безумовно перемогою адміністрації та опінії тверезих кол польського й українського населення. На цій тверезій суспільній опінії обидвох народів, що від століть принєволені і то назавше до співжиття у польській державі на спільній землі, думаю будувати дальшу реальну та справедливу політику. (Оплески).

Після цієї промови премієра ґен. Складковського, яка вказує, що у відносинах між польською державною більшістю та українською меншиною нічого не змінилось, а урядові кола є спокійні й доброї думки та зовсім не думають робити якихнебудь коректив у своїй дотеперішній політиці, принято без поправок проект буджету міністерства внутрішніх справ.

—o—

Італія домагається частини Тунісу та франц. Сомалії?

У четвер вечором у деяких парижських колах висловлювали здогад, що Мусоліні предложив Чемберленові такі домагання:

1) частини південного Тунісу,
2) частини франц. Сомалії,
3) деяких політичних і господарських прав для італійців у Тунісі,
4) комбатантських прав для ґен. Франка та евакуації чужинців з есп. червоної армії; тоді Італія відкликала б своїх добровольців.

ПРАВА ВИЗНАННЯ ЕСПАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УРЯДУ.

Як говорять у Римі, підчас вчорашніх розмов Мусоліні ствердив, що теперішня мілітарна й політична ситуація вимагає, щоб визнати еспанський національний уряд; це необхідне для вияснення середземноморської ситуації. Це уможливило б евакуацію італійських добровольців з Еспанії.

ЕСПАНІЯ, ТУНІС ТА ҐАРАНТІЇ ДЛЯ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ ПРЕДМЕТОМ РОЗМОВ ЧЕМБЕРЛЕНА З МУСОЛІНІЄМ.

Як подають кореспонденти англійської преси з Риму, вчорашня розмова між премієром Чемберленом і Мусолінієм мала дуже приязний характер. Кореспонденти підкреслюють, що ця розмова була дуже загальна та що переважно говорив Мусоліні. Чемберлен здебільша лиш вислухував погляди, що їх розвинув Мусоліні. З тієї розмови, що мала здебільша загальний характер, скристалізовано дві точки: 1) Мусоліні поздержливий в обговорюванні справи громадянської війни в Еспанії. 2) Мусоліні хоче, щоб Чемберлен ужив свойого впливу, або як медіятор або як ініціятор нової конференції 4-ох великодержав, щоб обговорити загально-европейське положення, зокрема домагання Італії в Тунісі.

Досі мабуть Чемберлен не дав Мусолініеві ніяких конкретних вказівок, яка буде політика Англії.

Як твердить французька преса, брітійські міністри твердо обстоювали своє становище, підкреслюючи, що англьо-французький бльок не менше сильний і тривкий, як вісь Рим-Берлін.

„Чеське Слово“ подає у кореспонденції з Риму, що у розмовах Чемберлена з Мусолінієм порушено також питання ґарантії нових кордонів Чехо-Словаччини.

Напад на колядників і бійка в костелі.

Пишуть нам: На другий день наших Різдвяних Свят у Млиниськах, теребовельського повіту, трапилася така подія: Наші хлопці і дівчата (їх там дуже мало) пішли колядувати. Ледви перейшли кілька хат, як на них напали польські хлопці (навіть сини солтиса) з Млиниськ і Слобідки в числі коло 25 осіб, озброєні в ножі і з криком „бий українців“ кинулися на безборонних колядників. Напасники копнули одну дівчину і почали бити колядників. Тоді один з наших хлопців, Володимир Явний, звернувся з покликом до колядників, до речі це дітей, щоб утікали, куди можуть, а сам з патиком у руках боронив колядників і себе від напасників майже на просторі 100 метрів. А що костел був відчинений перед „нешпорами“ (вечірнею) вступив до костела, здіймив шапку, міркуючи, що там не будуть його бити. В костелі були 2 жінки. Але напасники таки скочили за ним до костела, повалили хлопця на землю і завдали В. Явному сім ран у голову та намагалися перерізати горло, бо під бородою зробили рану на 10 цм. довгу. Коли ж нападений В. Явний чудом вирвався їм з рук, били його далі питаючи „чи ти українець?“, на що дістали відповідь: „так, я українець!“ Опісля напасники подерли його шапку і пробили теж в кількох місцях його брата, який ставав у його обороні. Покаліченим колядником заопікувався д-р Шкварок з Будзанова. Ранені хлопці будуть жити. Збезчещену і спрофановану святиню, що є власністю гр. Борковського, замкнено.

ХТО ПРОВОКУЄ ІНЦИДЕНТИ НА КОРДОНІ МІЖ КАРПАТСЬКОЮ УКРАЇНОЮ І МАДЯРЩИНОЮ?

Коли мадярський шарже д' афер складав додаткові пояснення послові Крно, що приняв його в імени мін. Хвальковського, посол Крно підкреслив, що найкращим засобом на замирення на пограниччі було би припинити мадярську агітацію за спільним кордоном з Польщею.

—o—

СЛОВАЦЬКИЙ СОЙМ СКЛИКАНИЙ.

Президент федерації д-р Гаха скликав словацький сойм на день 18. ц. м. Порядок нарад словацького сойму буде ріжнитись від порядку нарад празького парляменту. До соймових комісій належатимуть не тільки посли, але також фахівці. Цих фахівців заіменує уряд на пропозицію господарських організацій.

—o—

ЗБРОЙНА СУТИЧКА НА ПОЛЬСЬКО-ЧЕСЬКОМУ КОРДОНІ.

„Ілюстровани Курер Цодзєнни“ з 16. ц. м. подає: Чеська агенція „Радіо-Централь“ повідомляє, що під Богуміном дійшло до сутички між польською граничною сторожею та 30-ма цивільними особами, озброєними у скорострілі. Терористи прийшли від сторони німецького кордону; польська гранична сторожа прогнала їх.

Сторінка без політики.

Фантастична скорість почтової ракети.

Відомий американський інжинір Цукер, якого не завжди всі брали поважно, зокрема в науковому світі, постійно працював над будовою міжплянетарної ракети, що її можна було б ужити як комунікаційного способу. Вкінці йому вдалося збудувати ракету, яка назагал надається до вжитку. Її вживали навіть кілька разів до почти між Ріо Гранде у Злучених Державах та Мексиком.

Експерименти інж. Цукера викликали зацікавлення цілого технічного світу. Як відомо винахід ракетового авта (перед трьома роками) викликав був враження, що у самоходовім промислі настане справжній переворот та переведені з ракетовим автом спроби виявили, що таке авто не надається зовсім до практичного вжитку.

Одначе інж. Цукер зовсім не зневірився своїми неуспіхами та далі працював над застосованням ракети двигуна. Вкінці він осягнув доволі поважний успіх.

Почтова ракета, що він її збудував, ще зовсім недосконала, одначе вже в нинішньому стані може вона осягнути 3.000 км. на годину. Почтову ракету інж. Цукера жене не тільки вибухова сила т. зв. вибухової камери, але теж і двигун, який не зважаючи на невеликі розміри дає змогу почтовій ракеті розвинути таку стрімголовну швидкість. Спершу інж. Цукер хотів кермувати своєю ракетою на віддаль радіовими хвилями. Одначе з уваги на великі технічні труднощі він мусів закинути свій плян. Тому теж ракета спадає в місці, яке важко точно заздалегідь означити, що теж сильно утруднює практичне використовування того винаходу. Ракета летить на таку віддаль, на яку має запас погінного матеріялу. У хвилині, коли погінний матеріял кінчиться, ракета спадає. Тоді автоматично розвивається легкопад, який дає ракеті змогу злетіти легко без потрясень на землю.

Вдатні досліди з тою ракетою додали інж. Цукерові охоти працювати над будовою ракети, яка моглаб перевозити почту з Америки до Европи. Чи той проект удасться йому зреалізувати, покаже щойно найближча будучність.

Сміх у театрі причиною судового процесу.

Одному з мешканців Парижа, якомусь Жанові Бонвентірові трапилася недавно справді сумно - весела пригода.

Добродій Бонвентір був на театральній виставі в одному із париських театрів. Тоді грали якусь превеселу фарсу, яка так розвеселила Бонвентіра, що в одному менті він так розреготався, що аж поклався на кріслі зі сміху. Та театральне крісло не витримало такого нагального припливу веселости, чи може тягару розсміяного парижанина і поломилося. Веселий глядач опинився разом із останками крісла на долівці. Це не було би ще ніякою траґедією, якби не те, що Бонвентір вставав, зачіпив за якийсь цвях та погаратав собі штани у неменше скромному місці. Це викликало у свою чергу веселість уже не в Бонвентіра, тільки серед всіх, наставлених на весело глядачів. Бонвентір, як годилося справжньому парижанинові не переймався таким припадковим нещастям, витримав на салі до кінця вистави, але на другий день пішов до свого адвоката та подав директора театру до суду, домагаючися відшкодування не тільки за подерті штани, але і за прикрощі що його у звязку з тою пригодою у театрі стрінули.

Тому, що дирекція театру відмовилася поладнати неприємну справу мирно, відбувся процес. Оборонець, який заступав дирекцію запевнював суддю, що театр не повинен платити ніякого відшкодування, бо добродій Бонвентір сам собі винен, що не зумів запанувати над своїм сміхом. Тому теж на думку адвоката — глядач не тільки не мав права домагатися відшкодування, але ще й сам повинен заплатити дирекції театру за поломане крісло.

Суддя не погоджувався з таким ставленням справи та стаючи на становищі, що цілу пригоду спричинило слабе крісло та що в театрі крісло повинно мати таку сильну конструкцію, щоб могло витримати навіть найтяжчих глядачів, признав Бонвентірові відшкодування за подерті штани, але одночасно звернувся до адвоката дирекції із пропозицією, щоб справу відшкодування за прикрощі, які стрінули Бонвентіра поладнати мирно, заявляючи, що ціла подія є знаменитою реклямою для фарси, що її виставляє театр.

Ці арґументи переконали мабуть адвоката, бо він порозумівся справді з позовником і цілу справу припинили.

Скорість сучасних паровозів.

Перші паровози Стефензона „Рокет" (ракета), „Новельті", „Сапарей" та „Персеверат" бігли (1829 р.) з нечуваною тоді скорістю 35 до 45 км. на годину. На німецьких залізницях у 1835 р. скорість не сміла бути більша ніж біг коня трухцем! Спершу вночі годі було їздити, коли-ж міністерство дозволило згодом їздити і вночі то поїзд мав бути рясно освітлений та скорість удвоє менша, ніж удень. Від того часу скорість зростає з року на рік. Вже перед війною пруські Г8 1 паровози збільшили скорість із 50 до 70 км. на годину та 1Е 1 тягарівки при 20 атм. тиску пари дійшли до найбільшої скорости по рівному з 1500 тонами вантажу прибл. 80 км./г. (Технічна скорість — це кільометри на годину з вчисленням усіх зупинок і вони дають пересічно 13—15 км./г.). Вже по війні збудовано тендерні паровози 1 В 1 для особового руху та прискореного вантажного для скоростей 100 км./г. Недавно домагалися скоростей 120 км./г. для поспішних поїздів. Цю швидкість осягнули, перебудовуючи та поліпшуючи паровози старих типів як 01, 02 і 03. Нові паровози осягали вже 130 км./г., 2Д2 дійшли до 140 км./г. В останніх часах збудовано вже паровози з опливовими лініями для скоростей 175 км./г. Отоплюють їх автоматично вугільним пилом, причім станок керівників находиться зпереду. Взір 05 паровозу везе Д-поїзд із вантажем 2500 тон зі скорістю 160 км./г. без окремого зусилля.

В останні часи появилися електричні вози, зі силою 2800—4420 кінських сил, які дають скорости 130—160 км./г. Одночасно розвинулися моторівки з двигунами Дісля зі силою 150 до 600 к. сил, для 100—170 гостей, які дають скорість до 120 км./г. „Летючий Гамбурґієць" осягнув скорість до 160 км./г.

Недавно випробувано мотовіз для скорости 210 км./г.

Здавалося би, що нема меж для людського ґенія. Якщо фільософія не робить поступів, то тим більші поступи робить техніка, зокрема техніка бога Марса, яка починає одягатися у тогу фільософа.

Фр

Годинник чи сонце неточне?

ХИМЕРНИЙ ГОДИННИК У МАНІЛІ.

Місто Маніля на Филипинах має старовинний соняшний годинник, що його мабуть збудували ще перед кількома тисячами літ прамешканці Филипинського архипелагу, що стояли — як кажуть — на високім культурнім рівні. Той годинник показував цілі століття астрономічно точний час.

Та мабуть щось попсувалося в небеснім механізмі; або в конструкції соняшного годинника, бо як ствердили в літі минулого року той годинник почав показувати час на 18 хвилин та 37 секунд пізніший від астрономічного часу.

Тепер учені клопочуться над тим, щоб вияснити таке дивне явище.

Прошака покарали за службовий проступок.

У малому мадярському містечку Ракочаба станув перед судом якийсь Йосиф Ферер за службовий проступок. Найориґінальніше в цій справі те, що Фетер є професійним прошаком, значить якось воно дивно виглядає, щоб він міг відповідати за службовий проступок?

У містечку Ракочаба панував від непамятних часів звичай, що найстарший із професійних прошаків збирав милостиню для всіх інших прошаків та відтак ділив її між своїх товаришів. Ніколи між прошаками не було таких зловживань, аж до того часу, коли теперішній провідник прошаків занедужав і його став заступати Ферер.

Ферер зібрав як давніше у пятницю гроші, але частину тих грошей затаїв і присвоїв собі. Прошаки довідалися якимсь чудом про те і подали Ферера до суду. Тому що Ферер виступав підчас збирання милостині як заступник предсідника жебручого цеху (а такий уряд існував від непамятних часів), то на підставі звичаєвого права Ферера засудив суд за проступок урядовця підчас виконування службових обовязків. На тій підставі Ферер дістав рік вязниці.

4 міліярди сірничок денно.

Клюб приятелів тютюну з Парижа обчислив, що в цілій Европі зуживають денно 4 міліярди сірничок, на які йде 800 тисяч кубічних метрів дерева і 420 тисяч кільоґрамів фосфору. Далі підчислили, що курець потребує пересічно три хвилини, щоб закурити папіроску. На цій основі можна ствердити, що курці в Европі на закурення 4-ох міліярдів сірників потребують часу, що відповідає 380 рокам, 6 місяцям і 15 дням.

106 МІЛІОНІВ ЛИСТІВ І 384 ТИСЯЧ ТЕЛЕҐРАМ.

Головний Статистичний Уряд обчислив, що в листопаді 1938. р. було 106 міліонів листових посилок, з того 1,720.745 вартісних листів і пачок, 20,663.000 щоденників і часописів, 144,835.000 поштових і телеґрафічних переказів, 232,426.000 переказів П. К. О., 384.800 краєвих і закордонних телеґрам, 41.903 телефонічних розмов.

Монтреаль — місто яке живе з азарду.

Один із головних канадійських торговельних осередків, місто Монтреаль відоме було з ред багатіїв із численних азардних домів гри. Гарячка здобути легко гроші опанувала населення до тієї міри, що власники домів гри, рахуючися з наставленням своєї клієнтелі, примiщували скрізь т. зв. „автомати щастя."

Органи влади в Монтреалю рішили вести війну демонові азарду, який запанував цілою над думками громадян. На власників домів гри та „автоматів щастя" наложили великі кари, коли ж і це не помагало, почали карати теж азардистів. Чи такі гривни вплинули морально на грачів — годі сказати, зате одно певне, що гривни за азард дали при кінці минулого року містові гарний дохід, завдяки якому доходи міської каси збільшилися на 30%.

СКЛАДИ МУНІЦІЇ В ПЕЧЕРАХ.

Єгипетське міністерство війни розглядає проект у справі приміщення складів муніції в природних печерах на збочах гори Аль-Гуф, 25 км. від Каїра. Деякі з цих печер тягнуться на просторі кількадесяти метрів та є дуже широкі і високі.

Всі ті, що ходять з колядою, вертепом, маланкою чи щедрівкою, нехай не розтрачують грошей на непродуктивні, зайві, а то й шкідливі цілі. Українська совість нехай скаже їм, як зужиткувати ті гроші якнайкраще і найхосенніше.

Вісти з Карпатської України.

МІШАНА КОМІСІЯ ЗАКІНЧИЛА СВОЮ ПРАЦЮ.

Будапешт. Мішана мадярсько-чехословацька військова комісія закінчила в суботу 14. ц. м. свої праці. Шеф мадярської делегації полковник ген. штабу Анторка передав протоколи засідань відповідним чинникам.

РАЙОНОВІ ЗІЗДИ УКРАЇНСЬКОЇ РАДИ В РАКОШИНІ І ЧЕНАДІЄВІ.

КУП подає з Хусту: На Новий Рік 14. ц. м. відбувся районовий зізд Української Національної Ради в Ракошині при участи 1.500 учасників. На зізді промовляли: керманич міністерства освіти дир. Штефан, голова УНР. дир. Федір Ревай і шеф пропаганди д-р Комаринський. Промовці ствердили, що у Карпатській Україні нема місця для діяльности політичних партій, бо всі життєві справи українського народу гідно заступає Українська Національна Рада.

По зізді присутні оглянули новий будинок української гімназії в Ракошині.

Опісля відбувся районовий зізд УНР. в Ченадієві, на якому промовляв голова УНР. в дир. Ф. Ревай. Учасників зізду понад 1.500 осіб, переважало українське жіноцтво.

НАПЛИВ УЧЕНИКІВ З УЖГОРОДУ ДО ШКІЛ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

В останніх днях голоситься багато учеників (ць) з Ужгороду й окупованої мадярами території до шкіл Карпатської України. Ученики (ці) учительських семинарій заявляють, що мадяри примушують учеників (ць) підписувати заяви того змісту, що по скінченні науки в учительських семинаріях не будуть домагатися посад впродовж 6-ох років.

З ДІЯЛЬНОСТИ „НОВОЇ СЦЕНИ".

КУП подає з Хусту: Карпатоукраїнський державний театр „Нова Сцена" дає свою чергову виставу в Хусті у свято Богоявлення, 19. ц. м. Театр виставить „Ой не ходи Грицю". Того самого дня театр відограє песу „Запорозький клад" для селян. 21. ц. м. відбудеться в Хусті святочна вистава з нагоди зізду Української Народньої Ради в Хусті. Театр виставить песу „Отаман Хмара". 22. ц. м. „Нова Сцена" виїздить на Гуцульщину. Перші вистави відбудуться в Ясіні.

БАТЯ БУДУВАТИМЕ ГОСТИННИЦІ.

КУП подає, що в найближчих днях делегація фірми Батя переведе в Хусті переговори з урядовими чинниками у справі будови гостинниць у Карпатській Україні, щоб перед сподіваним напливом туристів уліті ц. р. Карпатська Україна мала вже відповідно уладжені гостинниці.

ЩОБ НЕ ВИЙТИ ІЗ ВПРАВИ.

КУП подає з Хусту: Мадярська пропаганда ще не залишила Карпатської України у спокою і час до часу засипає деякі села масами неграмотно писаних, дурних і наївних змістом летючок. Недавно такі летючки розкинено в селі Гуді. Селяни летючки палять або відносять на станицю жандармерії.

НОВИНКИ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Засідання міністерства господарки й Господарської Ради відбулося 11. ц. м. Господарська Рада ствердила, що постачання для Карпатської України забезпечене та що достави відбуваються правильно.

Експорт дерева до Мадярщини відійде в в найближчих днях. Відповідні запаси дерева приладжені вже до експорту.

Січові зізди. 29. ц. м. відбудеться окружний січовий зізд у Великім Березнім 2. II. у Сваляві.

Дирекція карпатоукраїнських залізниць у Хусті проголосила, що прийме до праці в державних автобусах 25 шоферів із доброю практикою.

Карпатоукраїнську молодь згуртують у двох організаціях. Молодь до 18 літ належатиме до Пласту, від 18 літ до Організації Народньої Оборони „Карпатська Січ".

Інструкторські курси „Карпатської Січи" почалися 12. ц. м. Інструкторами є фахівці, старшини „Карпатської Січи".

Католицька преса. Перед кількома днями перевезено до Хусту з Ужгороду календарі „Благовісника" на 1939 рік, що їх видали оо. Василіяни в Ужгороді. Апостольський Адміністратор єпископ Нярадій рішив далі видавати католицький часопис „Благовістник Пресв. Серця Христового", що його видавали оо. Василіяни в Ужгороді. Перше число цього часопису вийде ще в січні ц. р.

З церковних справ.

УРЯДОВИЙ ОРГАН КАРПАТОУКРАЇНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ.

В Хусті появилося 1. число Вістника Карпатоукраїнської Єпархії з датою 1. ц. м. Урядова назва органу така: „Вісник Мукачівської Єпархії в Чехословацькій Републиці". У вступнім слові, скерованім до вірних і священників Карпатської України, Преосвященний Нярадій, складаючи побажання з нагоди Різдва й Нового Року, каже між іншим таке:

І наша новонароджена держава, Карпатська Україна, коли вперше святкує празник Різдва Христового, звертає свої очі на „Ангела великого" і просить, щоб її провадив, щоб влив їй свій спокій, свою любов і свою могутність у всіх її членів, почавши від дорогого нам Батька о. Премієра до найбіднішої дитини карпатських гір. Ми переконані, що тільки тоді буде наша держава щаслива та її члени радісні й веселі у своїй убогості та у своїх хрестах, коли будуть поводитися по раді - совіту „великого Совітника" Христа.

КОНКУРС НА ОПОРОЖНЕНІ ПАРОХІЇ.

У Вістнику карпатоукраїнської єпархії появився конкурс на опорожнені парохії: в Доманицях ужгородського деканату, Тополянах боржанського деканату, Тополянах михайлівського деканату, Гуді сасівського деканату, Колочаві волівського деканату, Руськім Полі салдобошського деканату і в Липші - Поляні довжанського деканату.

При цій нагоді подаємо, що карпатоукраїнська апостольська адміністратура обіймає теж і ті парохії греко - католицької мукачівської єпархії, які находяться на території словацької автономної держави.

НОВІ НОМІНАЦІЇ В КАРПАТОУКРАЇНСЬКІЙ ЄПАРХІЇ.

О. Антона Тинка, пароха Раківця над Онд. іменовано архидіяконом б. земплинського комітату, о. Юлія Желтвая, пароха Руських Комаровець, середнянським деканом, о. Юлія Іванча пароха Веряці, сасівським деканом, о. Івана Чекана катехитом середніх шкіл у Сваляві, о. Тиліщака, адміністратором Дунковиці, тимчасовим побічним адміністратором Доробратова крайнянського деканату, о. Андрія Камінського дочасним адміністратором Гетені сасівського деканату, о. Олександра Долиная пароха Онока великомятського деканату, о. Юрія Станиниця, адм. Вонігова, побічним адміністратором парохії Руське Поле салдобошського деканату.

Ректором Духовної Семинарії іменовано о. Мирона Калинця ЧСВВ. Канцлером Апостольської Адміністратури став о. д-р Людвик Міня. Секретарем єпископа Нярадія став о. Степан Решетило ЧСВВ.

До карпатоукраїнської єпархії прийнято о. Івана Чекана з пряшівської єпархії та о. Олександра Долиная з території зайнятої мадярами. О. Йосифа Легезу відпущено на територію Мадярщини.

УЖГОРОДСЬКІ БОГОСЛОВИ МУСЯТЬ СТУДІЮВАТИ В ХУСТІ.

Всі богослови, які студіювали чи студіюють в Ужгороді і є громадянами Карпатської України, мусять негайно внести прохання до Апостольської Адміністратури в Хусті, щоб їх прийняли на богословія карпатоукраїнської єпархії. Хто цього не зробить, не може числити на те, щоб його відтак прийняли до клиру Карпатської України та не зможе проявляти діяльности на території Карпатської України. Апостольська Адміністратура застерегла собі вільну руку у приниманні питомців до своєї Семинарії.

МІСІЇ.

Єпископ Нярадій візвав всіх священників Карпатської України, які за минулих 10 літ не мали місій у своїх парохіях, щоб негайно просили оо. Василіян із Хусту, або оо. Редемптористів із Михайловець для уладження у парохіях місій.

Що писало „Діло" 50 років тому

Вівторок, 15 січня 188[illegible]

НОВИЙ РІК У НАМІСНИКА.

„В намісничій палаті відбулося в день руського нового року вечором перше приняття у нового намісника гр. Бадені. Запрошених було до 500 [illegible] Мимоходом скажемо, що ми там не були, [illegible] і не мали претенсії бути, бо відомо, Галичина, [illegible] ствердив Францоз — то „Гальбазіен", а в „Гальбазіен" начальник краю не потребує наслідувати звичаїв цивілізованої Европи, де на такі приняття запрошують представників преси, органів поважних партій. Правда, „Газета Львовска" здаючи справу з приняття, „правдивого мітінгу", згадує щось і про представників „науки й літератури", але це очевидно може відноситися тільки до представників польської літератури".

„ПРУСЬКИЙ КОРОЛЬ ЖИВЕ В ДРУЖБІ З УСІМИ ДЕРЖАВАМИ".

„Цісар відкрив пруський сойм з таким самим торжеством як і німецький парлямент. У престольній промові нема нічого надзвичайного. В ній сказано тільки, що пруський король живе в дружбі з усіми державами і має надію на втримання мира.

З окупованої території.

ПОНЕВІЛЬНА ВІДПУСТКА.

КУП подає із Доманинець: На окупованій мадярами території спершу владу перебрала була військова команда. Тепер адміністрацію перебрали цивільні чинники, одначе вони не прийняли до праці урядовців, які залишилися в Ужгороді. Всі урядовці дістали шеститижневу відпустку і щойно по тому часі, якщо відповідне слідство виявить, що на їх минулому не тяжить ніяка пляма, їх приймуть до служби, але не на зайнятій території, лиш у глибині Мадярщини. Також і всіх учителів звільнено зі служби. Вони мусітимуть чекати аж чотири тижні, заки виявиться, чи вони гідні того, щоб [illegible] стати посаду в центральній Мадярщині.

В УЖГОРОДІ НЕМА ВЖЕ УКРАЇНСЬКИХ І ЧЕСЬКИХ НАПИСІВ.

КУП подає теж із Доманинець: В Ужгороді нема вже ніодного українського ні чеського напису. Вояки, які зачують на вулиці українську мову, домагаються, щоб говорти на вулицях міста тільки по мадярськи. Українські службовці, які залишилися в Ужгороді при праці, [illegible] дають мадярам, що вони більше від них інтелігентні, бо говорять не тільки по мадярськи, але ще й по українськи та по чеськи.

2.800 ВІЛЬНИХ МЕШКАНЬ В УЖГОРОДІ.

Минулого тижня службовики ужгородської електрівні перевели контролю електричних годинників у місті і при цій контролі мусіли здіймити 2.800 електричних годинників, залишених у порожніх мешканнях. Ужгород, в якому ще перед кількома місяцями не можна було дістати вільного мешкання, має тепер тих мешкань аж забагато.

ФЕНЦИКІВЦІ ЛАДИЛИСЯ НАПАСТИ НА РОСВИГОВО.

КУП подає на підставі урядових джерел, що біля Мукачева фенциківці зорганізували відділ „чорних сорочок" під проводом б. поліційного урядовця в Мукачеві Білека та задумали напасти на Росвигово. По приході мадярської влади Білека були арештували та викинули зі служби за якісь нечисті справи. Тепер його випустили та приобіцяли взяти знову до служби, якщо він переведе напад. Білек веде свою [illegible] при допомозі кількох професійних [illegible] (якийсь Шилей і Пуштак) та кількох [illegible] (Фаркаші).

Мадярщина приступила до протикомуністичного пакту

І ЗРЕЗИГНУВАЛА ЗІ СПІЛЬНОГО КОРДОНУ З ПОЛЬЩЕЮ

Міністр Чакі приняв у пятницю в год. 13.30 послів Німеччини, Італії та Японії, які заявили йому, що їхні уряди приймають до відома готовість Мадярщини, приступити до протикомуністичного пакту та взивають мадярський уряд, зробити це. Чакі заявив в імени свого уряду, що приймає запросини за згодою реґента.

МАДЯРЩИНА ЗРЕЗИГНУВАЛА З РЕВІЗІЇ ПІВНІЧНОГО КОРДОНУ.

Як подає берлінський кореспондент „Ілюстрованого Куріера Цодзенного", у [illegible] політичних колах звертають увагу, що [illegible] мінхенського арбітражу Мадярщина стала [illegible] ном протинімецької пропаганди, яка [illegible] домагалася спільного кордону з Польщею [illegible] ти домагань Німеччини, від якої Мадярщина [illegible] тіла зберегти повну свободу в закордонній політиці. Польща давала Мадярщині в [illegible] прямі повну підтримку.

Колиж тепер Мадярщина цілком [illegible] приступає до протикомуністичного пакту, [illegible]

каз, що вона посередно резигнує зі спільного кордону з Польщею.

Рівночасно Мадярщина забезпечує свій північний кордон, визначений у Відні, перед словацьким ревізіонізмом.

---o---

На Святоюрській Горі.

НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ.

В навечеря Нового Року, 13. ц. м., в год. 12 у митрополичій палаті зібралося львівське українське духовенство під проводом обох епископів, щоб зложити Експ. Митрополитові новорічні побажання. В імені зібраних промовив Преосв. Іван Бучко, який висловив почування синівської любови і вдячности для Князя нашої Церкви, побажав дочекатися релігійного обєднання та просив благословення на Новий Рік. ВПреосв. Митрополит Андрей звернув увагу на відповідальне становище духовенства, від якого жертвенности залежить доля нації та сердечно подякував за побажання.

НОВИНКИ.

17 СІЧЕНЬ

Вівторок

Ст. ст. 4. січня 1939.

† Собор 70 Апостолів.

Лат. Антонія Пуст.

Сонце: схід — 7.16, захід — 15.52.

Місяць: схід — 5.19, захід — 14.06.

Завтра: 18. січня. Середа.
Ст. ст. 5. січня 1939.
Навечеря Богоявлення. Теотемпта.
Лат. Пр. св. Петра.
Сонце: схід — 7.16, захід — 15.53.
Місяць: схід — 6.04, захід — 16.00.

---o---

— **Проф. Ол. Лотоцький здимісіонував** зі становища дійсного члена і директора Українського Наукового Інституту у Варшаві.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішнім тягненні Держ. Клясової Льотерії впали м. ін. такі виграші: 5.000 зол. на ч. 74719 (стала денна виграна), 25.000 зол на ч. 49055; 15.000 зол. на ч. 75947; 10.000 зол. на ч. 30379 96729 108356; 5.000 зол. на ч. 34983 51469 71532; 2.000 зол. на ч. 12498 19434 31866 33697 46525 54842 57049 58229 61552 91422 93079 94820 124903 125918 127950 150114; 1.000 зол. на ч. 5365 10077 17263 20418 23488 29210 31515 44667 49629 49649 51583 53348 53733 59046 63334 64536 64942 71620 79359 90311 101367 117752 121790 133317 136455 137940 141749 146417 157363.

5.000 зол. на ч. 114883; 25.000 зол.: 29781, 41125; 10.000 7688; 5.000 зол.: 24581, 33860, 37236, 81223; 2000 зол.: 7146, 24919, 25100, 35186, 60792, 84366, 89,288, 90219, 105918, 111981, 131814, 148151, 155514. 1.000 зол.: 2781, 20442, 23333, 23517, 23650, 23719, 44597, 47913, 48212, 53854, 55421, 63824 64090, 70284, 77308, 81399, 85872, 87808, 39183, 95231, 106764, 108800, 118624, 120755, 124190, 124985, 125719, 126814, 136994, 140494, 155510.

— **Заява.** З уваги на все ще поширювані вістки, нібито я на вічу „Бунду" дня 30. листопада 1938 р. виступив проти Карпатської України, заявляю, що ті вістки неправдиві. Моє становище в цій справі було від початку і є згідне зі становищем У.С.Д.П. і тимсамим я не міг заняти і не заняв на згаданому вічу відмінного становища від У.С.Д.П. — **Д-р Скибінський Рудольф.**

— **Підпал дому Філії „Просвіти" в Любачеві.** Невідомі палії підложили вогонь у ночі 16. грудня м. р. під будинок філії „Просвіти" в Любачеві. На щастя, люди доглянули вогонь і вгасили його так, що ушкоджені лише входові двері, підлога в передсінку й осмалений цілий передсінок. „Повшехни Заклад Обезпечень" признав як відшкодування 87 зол. та обнизив самовільно з невідомих причин обезпечення дому з 14.000 зол. на квоту 11.000 зол.

— **Ревізії й арештування на Волині.** В ночі з 4. на 5. ц. м. поліція арештувала по основній ревізії Мартина Скульського, Михайла Огородника та Миколу Степанчука і вивезла їх до вязниці в Острозі. Причина ревізії й арештувань невідома.

— **Вибори до міської ради в Сяноці** відбулися в неділю 15. ц. м. Населення голосувало на 4 затверджені листи: три польські і одну жидівську. Вислід виборів покищо невідомий.

— **Не було виборів в Ярославі.** Вістки про вибори до міської ради в Ярославі, що нібито були розписані — як писала польська преса на 13. ц. м., виявилися неправдивими і в неділю 15. ц. м. не було в Ярославі ніяких виборів. Адміністраційна влада устійнила речинець виборів до міської ради в Ярославі на 29. ц.м.

— **Серце архиєп. Теодоровича у вірменській катедрі.** Підчас бальсамування тіла вірменського архиепископа Теодоровича лікарі виняли серце на домагання вірменської капітули, законсервували його і склали у вірменській катедрі. На замовлення вірменської капітули виконано вже золоту урну на серце, на якій поміщено напис: „Серце архиеп. Й. Теодоровича, який так гарячо любив Бога і Батьківщину". В найближчих днях комісія консерваторів устійнить місце у вірменській катедрі, де буде зложена урна зі серцем. („Всхуд").

— **Сім нових польських памятників у Львові.** В четвер 12. ц. м. відбулося засідання міської ради, на якім інж. Бернацький підкреслив у своєму рефераті, що в найближчому часі Львів матиме сім нових памятників: Словацького, Костюшка, Бандурського, Конопніцької, Пілсудського, Розвадовського і Мончинського. Референт згадав, що варшавський різьбар проф. Віттіг підготовив уже модель памятника Словацького, під який артистична комісія вибрала місце в горішній частині парку Костюшка. По бурхливих нарадах міська рада затвердила вибране місце під памятник Словацького.

— **Перед авансом 35.000 урядовців.** Згідно з дорученням премієра ради міністрів у поодиноких міністерствах працюють над внесками у справі авансів державних урядовців і службовиків, суддів, прокураторів, старшин, поліціянтів, службовиків митної сторожі, вязниць, державних підприємств і т. п. З авансів скористає 35.000 осіб. Номінаційні декрети доручать в березні ц. р. з тим, що вони будуть обовязувати від 1. квітня ц. р. З автоматичних учительських авансів скористало з днем 1. січня ц. р. понад 10 тисяч осіб.

— **Неук управителем школи.** Перед апеляційним судом у Вильні опинилася справа б. управителя народньої школи в одному з сіл коло Берестя над Бугом, Перожка, якого окружний суд у Бересті засудив на один рік вязниці за підроблення шкільного свідоцтва і поштової складанки на 44 зол. Справа сфальшування свідоцтва вилізла на верх при нагоді збірки збіжжа на фонд будови шкіл. Одного дня повідомлено старостово, що збіже зі збірки помандрувало до приватних крамниць. Слідство виявило при цій нагоді цікаві подробиці з життя Перожка. І так стверджено, що Перожек складав іспит до 5-ої кляси народньої школи і провалився. На цьому скінчилась його освіта. На основі сфальшованого свідоцтва дістався не лише на посаду учителя народних шкіл, але й ще опинився на становищі управителя школи. Ось якого виховника мали бідні діти на Поліссі.

---o---

Заява.

Отсим перепрошую Вп. П. Марію Ольгу Чвартацьку, жінку лікаря в Любіні Великім, за кривду, яку я заподіяв через безпідставне розголошування про Неї понижуючих Її на чести відомостей, будьто би д-р Григорій Чвартацький і Марія Ольга (2 ім.) Чвартацькі не були законним подружжям. Висказую жаль, що я став причиною таких прикрощів і дякую Впов. Панству Чвартацьким за те, що зволили згодитися на відкликання акту обжалування в карній справі до Сиґи. IV. Кг. 1002/38. Городського Суду в Городку Ягайл. і заявляю, що крім звороту всяких коштів, получених з веденням тої справи складаю квоту 20 зол. як добровільний дар для Української Захоронки при церкві св. Івана в Городку Ягайл., щоб хоч частинно надолужити моральну кривду, спричинену мною Вп. Панству Чвартацьким.

Любінь Великий 12. січня 1939.

Станислав Гродзіцький,
співвласник пансіону Защіше
в Любіні Вел.

✝ Посмертні згадки.

ТЕОДОР БІЛЕНЬКИЙ,

емер. професор держ. учит. семинарії, шкільний радник, основник і б. директор української учит. семинарії в Самборі, основник, член і голова багатьох культурно-освітніх і економічних товариств і установ відійшов у вічність, принявши Найсв. Тайни, дня 12. січня 1939 р. у 81. році трудящого життя. Похорон відбувся в Самборі в суботу, дня 14. січня 1939 р. в 14. год. з дому жалоби при вул. Шкільний ч. 10 до родинної гробниці на місцевому кладовищі, заупокійне богослуження в понеділок, дня 16. ц. м. в місцевій парохіяльній церкві в год. 3.15. В. Й. П.

Театри.

Великий театр.

Понеділок 16. І. год. 7.30 веч. „Пані президова".

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 16. І. год. 7.30 Відчит Бой-Желенського про Молієрового „Тартюфа".

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

БРОДИ:
16. І. Сісі.
17. І. Люди на кризі.
18. І. Хам.
19. І. Нітуш.
20. І. Казка старого млина.
21. І. Сузанна.
Потім театр загостить до Золочева.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЖОВКВА:
16. І. Невольник.
17. І. Гетьман Полуботок.
ЛЬВІВ, саля Нар. Дому:
18. І. Дай серцю волю.
19. І. год. 4. Сорочинський ярмарок.
19. І. год. 8.15 Невольник.
20. І. Наталка Полтавка. Сият. вистава.

Український Театр ім. І. Котляревського.

СТРИЙ:
16. І. Пригода в Чорчі.
17. І. Орлиня.
18. І. Карка з Льолею.
19. І. ?
20. І. Премієра „Цариця Грузії" іст. песа на 5 дій Сумбатова на тлі визвольних змагань Грузії.

КІНА.

АМПІР: „Всюди жінка".
АПОЛЬО: „Пропав у багряниці".
АТЛЯНТИК: „Долина гігантів".
БАЛТИК: „Кайдани кохання", „Весела чвірка".
ВАНДА: „Личко", „Як вам подобається".
ГРАЖИНА: „Фльоріян" Родзевичівни.
ЕВРОПА: „Пуританин".
КАСІНО: Норма Ширер як „Марія Антуанета".
КОПЕРНИК: „Смотрик".
МАРУСЕНЬКА: „Границя".
МЕТРО: „Павел і Гавел".
МІРАЖ: „Подвійне весілля", „Куртизана та вовк".
МУВА: „Нага правда".
ПАКС: „Рожа" за опов. Жеромського.
ПАЛЯС: „Циганка".
РАЙ: „Танго Нотурно" з Полею Неґрі.
РІЯЛЬТО: „Поверх вище".
РОКСІ: „Мале та велике кохання".
СВІТ: „Бастер Кітон як мільйонер", „На гралі життя".
СВЯТОВИД: „Малий Тарзан", „Алі Баба і 40 розбійників".
СТИЛЕВЕ: „Страхи" і ревія.
ТОН: „Сильні люди", „Обережно, професоре".
УТІХА: „Королівський вязень" і ревія.
ХИМЕРА: „Граф-кельнер".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„Над гарним, синім Дунаєм".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок, 16. січня 1939.

7.00 Ранішній дзвінок, 7.15 Музика з пл., 8.00 Пая пісія 8.10 Танц. музика з

каз, що вона посередно резигнує зі спільного кордону з Польщею.

Рівночасно Мадярщина забезпечує свій північний кордон, визначений у Відні, перед словацьким ревізіонізмом.

—o—

З судової салі.

ПРИСУД У ПРОЦЕСІ ЗА СПРОБУ ДЕМОНСТРАЦІЇ У ДНІ 1. ЛИСТОПАДА 1938.

Дня 16. ц. м. у львівському окружному суді відбулася перед суддею Майковським розправа проти: 1) **Богдана Попадюка**, ур. 1918 р., студ. ВШЗТ; 2) **Миколи Костишина**, ур. 1915 р., робітника; 3) **Уляни Сороки**, ур. 1914 р., службовички „Е-ко" та 4) **Ірини Ярош**, ур. 1924 р., ґімназійної учениці, під замітом проступків з арт. 162, 163, 129 і 132 к. к. у звязку з 1-листопадовими демонстраціями м. р. у Львові. Обвинувачував прок. Ольберек. Боронили д-р Ст. Шухевич і д-р Прийма.

У висліді розправи засуджено: **обв. Попадюка на 3 місяці вязниці, обв. Костишина на 3 міс. вязниці, обв. Сороку на півтора міс. вязниці. Засудженим зачислили слідчий арешт.** Обв. Ірину Ярош засуджено на 2 роки дому поправи з завішенням.

ПРИСУД У СПРАВІ ЛЬВІВСЬКИХ ПОДІЙ з 11. ЖОВТНЯ 1938 Р.

Дня 16. ц. м. у львівському окружному суді відбулася перед суддею Майковським розправа проти: 1) **Теодора Перуна**, ур. 1908 р.; 2) **Миколи Атаманюка**, ур. 1909 р.; 3) **Михайла Паланиці**, ур. 1911 р. і 4) **Андрія Лобаря**, ур. 1915 р. під замітом проступків з арт. 163, 152, 133 і 132 к. к. у звязку з подіями у дні **11. жовтня 1938 р. після торжественної Служби Божої на інтенцію Карпатської України у храмі св. Юра у Львові.**

В часі розправи вилучено справу обвинуваченого М. Атаманюка з уваги на неприявність одинокого свідка обвинувачення, поліц. службовця Адама Радоня.

Інших підсудних засудили: **Т. Перуна на пів року вязниці, М. Паланицю та А. Лобаря по 3 місяці кожного.**

Всім засудженим зарахували слідчий арешт.

НА 6 МІСЯЦІВ ВЯЗНИЦІ І 50 ЗОЛ. ГРИВНИ.

Городський суд у Мостиськах засудив о. **Василя Гринчка**, завідателя в Гусакові, на 6 місяців вязниці і 50 зол. гривни з припиненням кари на 5 років, бо — як каже акт обвинувачення — підсудний заявив публично, що в Польщі підтримують комунізм і переслідують греко-католицьку релігію. Від цього присуду відкликався засуджений і прокуратор. Окружний суд у Перемишлі змінив присуд у тому напрямі, що засуджений мусить відсидіти кару.

—o—

Заява.

Отсим перепрошую Вп. П. Марію Ольгу Чвартацьку, жінку лікаря в Любіні Великім, за кривду, яку я заподіяв через безпідставне розголошування про Неї понижуючих Її на чести відомостей, будьто би д-р Григорій Чвартацький і Марія Ольга (2 ім.) Чвартацькі не були законним подружжям. Висказую жаль, що я став причиною таких прикрощів і дякую Впов. Панству Чвартацьким за те, що зволили згодитися на відкликання акту обжалування в карній справі до Сигн. IV. Кг. 1002/38. Городського Суду в Городку Ягайл. і заявляю, що крім звороту всяких коштів, получених з веденням тої справи складаю квоту 20 зол. як добровільний дар для Української Захоронки при церкві св. Івана в Городку Ягайл., щоб хоч частинно надолужити моральну кривду, спричинену мною Вп. Панству Чвартацьким.

Любінь Великий 12. січня 1939.

Станислав Ґродзіцький,
співвласник пансіону Заціше
в Любіні Вел.

—o—

✝ Посмертні зг[illegible]дки.

ТЕОДОР БІЛЕНЬКИЙ,

емер. професор держ. учит. семинарії, шкільний радник, основник і б. директор української учит. семинарії в Самборі, основник, член і голова багатьох культурно-освітніх і економічних товариств і установ відійшов у вічність, приннявши Найсв. Тайни, дня 12. січня 1939 р. в 81. році трудящого життя. Похорон відбувся в Самборі в суботу, дня 14. січня 1939 р. в 14. год. з дому жалоби при вул. Шкільній ч. 10 до родинної гробниці на місцевому кладовищі, заупокійне богослуження в понеділок, дня 16. ц. м. в місцевій парохіяльній церкві в год. 8.15.

В. Й. П.

Спорт.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Л. О. З. П. Н.

В неділю 15. ц. м. відбулися загальні збори Л. О. З. П. Н. у Львові, що їх відкрив голова проф. Дренгевич і вручив дипльоми тим спортовим дружинам поодиноких клясс, що здобули мистецтво м. р. Дискусія стояла на низькому рівні: Делегати гостро критикували працю відділу гор і дисципліни та поведінку спортових суддів, що не приносить їм взагалі слави. В деяких суддів висуваються на перший плян амбіції і змагання, що не мають багато спільного зі спортом. Далі рішено, що змагуни, які грали бодай 20 разів у барвах округи, матимуть безплатний вступ на всі імпрези округи. Рішено змінити час скреслення змагуна з 12 місяців на 24 місяці. Справою обезпеченевого фонду для змагунів львівської округи займеться нова управа з тим, що найнижча марка обезпеченевої складки сягає 10 сот. Присутні приняли через акламацію наглий внесок проти задуманого прилучення підкарпатської підокруги до плянованої нової округи в Перемишлі.

По довшій дискусії вибрано в доповняючих виборах до управи: Гербста, Добжанського, Кунера і ред. Пшибильського; до відділу гор і дисципліни: Велігурського, Добруцького, Зембу і ком. Вебера, делегатами на загальні збори П. З. П. Н.: проф. Дренгевича, Дробута і полк. Бурнатовича. З українців входить до управи Л. О. З. П. Н-у **Ст. Конашевич**, до відділу гор і дисципліни проф. **Р. Дицьо** і до ревізійної комісії дир. **Е. Чучман.**

БОКС.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **ЧОРНІ II — РЕСОВІЯ 10:6.** Чорні виставили дуже сильну дружину, з кількома змагунами першої дружини й перемогли несподівано в мистецтвах Б-кляси сильну Ресовію.

Дрогобич: Лехія — Юнак 11:5. В товариських змаганнях перемогла Лехія.

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ.

Варшава: Польща Голяндія 16:0. В боксерських змаганнях репрезентація Польщі розгромила репрезентацію Голяндії.

МІЖОКРУЖНІ ЗМАГАННЯ.

Сосновец. Шлеська — Лодзь 10:6. Перемогла репрезентація Шлеська по завзятій і цікавій боротьбі.

Познань. Познань — Поморє 7:7. Міжмістові змагання скінчилися нерішеним вислідом.

КОПАНИЙ МЯЧ.

Катовиці: Репрезентація Польщі — Репрезентація Домбровського басейну. 9:2 (3:1). Треніґові змагання двох репрезентацій перед устійненням остаточного складу на метч з Францією.

ГАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА ПОЛЬЩІ.

Вильно: Огніско — Л. К. С. (Лодзь) 2:0. До вирішної боротьби за гаківкові мистецтва Польщі дійде в Катовицях між дружинами Домбу й Огніска по вилімінуванні Краковії та Л. К. С.

ГАКІВКОВІ ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

Катовиці: Домб — Смовк Ітерс 1:10. Репрезентаційна дружина Канади розгромила дуже легко польську дружину

Прага. Л. Т. Ц. — Смовк Ітерс 1:2. По завзятій боротьбі канадійська дружина перемогла у других змаганнях мистця Чехо-Словаччини лядви різницею одних воріт.

ПЕРЕД ЛЕЩЕТАРСЬКИМИ ЗМАГАННЯМИ В ЗАКОПАНІМ.

Лещетарський союз Чехо-Словаччини повідомив, що його лещетарі не візьмуть участи у лещетарських змаганнях світа, що відбудуться в Закопанім.

—o—

Нові кн[illegible] журнали.

ЖУРНАЛИ:

NASZA PRZYSZŁOŚĆ. Nr. LXIV. Październik 1938. Warszawa.

ORIENS, dwumiesięcznik poświęcony sprawom religijnym Wschodu. R. VI. Zeszyt 6. Warszawa 1. grudnia 1938.

PION. Tygodnik literacko - społeczny. Rok VI. Nr. 44. Z 6. listopada 1938. Warszawa.

AKWARIUM. Czasopismo poświęcone propagowaniu miłośnictwa akwariowego. Rok I. Nr. 2—3. 1938. Warszawa.

Театри.

Великий театр.

Вівторок 17. I. год. 7.30 веч. „День без брехні".

Середа 18. I. год. 7.30 веч. „День без брехні".

Четвер 19. I. год. 7.30 веч. „Масковий баль" опера.

Пятниця 20. I. год. 7.30 веч. „Тартюф".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок 17., середа 18 четвер 19 і пятниця 20. I. вистав нема.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

БРОДИ:

17. I. Люди на кризі.
18. I. Хам.
19. I. Нітуш.
20. I. Казка старого млина.
21. I. Сузанна.

Потім театр загостить до Золочева.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЖОВКВА:

17. I. Гетьман Полуботок.

ЛЬВІВ, саля Нар. Дому:

18. I. Дай серцю волю.
19. I. год. 4. Сорочинський ярмарок.
19. I. год. 8.15 Невольник.
20. I. Наталка Полтавка. Свят. вистава.

Український Театр ім. І. Котляревського.

СТРИЯ:

17. I. Орлеан.
18. I. Кирка з Льолео.
19. I. ?
20. I. Премієра „Цариця Грузії" іст. песа на 5 дій Сумбатова на тлі визвольних змагань Грузії.

КІНА.

АМПІР: „Залюблена пані".
АПОЛЬО: „Пропаж у багряниці".
АТЛЯНТИК: „Долина ґіґантів".
БАЛТИК: „Кайдани кохання", „Весела твірка".
ВАНДА: „Личко", „Як вам подобається".
ҐРАЖИНА: „Фльоріян" Родзевичівна.
ЕВРОПА: „Пуританин".
КАСІНО: Норма Ширер як „Марія Антоанета".
КОПЕРНИК: „Смотрик".
МАРУСЕНЬКА: „Границя".
МЕТРО: „Павел і Гавел".
МІРАЖ: „Подвійне весілля", „Куртизана та вовк".
МУЗА: „Моделька", „Готель у Тиролю".
ПАКС: „Роза" на осн. Жеромського.
ПАЛЯС: „Циганка".
РАЙ: „Танго Нотурно" з Полею Неґрі.
РІЯЛЬТО: „Поверх вище".
РОКСІ: „Мале та велике кохання".
СВІТ: „Ти, що в Гострій світиш брамі", Роберт і Бертран".
СВЯТОВИД: „Малий Тарзан", „Алі Баба і 40 розбійників".
СТИЛЕВЕ: „Страхи" і ревія.
ТОН: „Сильні люди", „Обережно, професоре".
УТІХА: „Королівський вальс" і ревія.
ХИМЕРА: „Граф-кельнер".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(за Марійським)
„Над гарним, синім Дунаєм".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок, 16. січня 1939.

7.00 Ранішній дзвінок, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Танц. музика з

вл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Історія мого ангорвя, гутірка для старших дітей, 11.15 Гаспар Касадо, з гр. пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудневе авд., 13.00 Для купців і ремісників: Що каже купець про приєднування клієнтів на віддаль, Що купець знає про почт. приписи, 13.30 Абсолютна та програмова музика, авд. для жінок, 14.00 Концерт банянь, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для молоді: Сапіґна, чорний син Африки, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Наук. хроніка: Фізика, 16.35 Спів, форт., 16.55 Поляки на Дал. Сході, 17.10 Е. Н. Ржевічек: Квартет д-моль, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Християнська фільософія у сучасній Польщі, 18.20 Актуальність, 18.30 Муз. авд., 19.00 Вояцька авд., 19.30 Розр. концерт: орх., арфа, спів, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Інструм. сонети Т. Касерна, 21.40 Поетичні новини, 22.00 Спорт, 22.05 К. Слотвінський, кустос Оссолінеум, вакаєь Куфштайну, 22.20 Із опікірового альбума, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення авдиції.

Вівторок, 17. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орх., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Хочу бути купцем, 11.15 Гр. пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Карпіна — спогади з дитячих літ, Орхестра, **14.30 Викопалини катедри в Крилосі, в українській мові в**[?]**г. д-р Я. Пастернак,** 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Вонізна посіч у овірів, 15.15 Технічна скринька, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Фін.-госп. актуалії, 16.30 Танк. музика; у перерві в год. 16.50 Робимо копилки, 17.15 Наші справи, 17.30 В пісенно по краю, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Звід госп. ради в Тернополі, 18.15 Для села: **„Навози, продуковані в хліборобстві“, гутірка інж. Мих. Задвірного,** Кооперативна хвилина, 18.30 Для робітників, 19.00 Карнавалові настрої, концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 „Кво вадіс“ Ф. Новоовейського на осн. Г. Сенкевича (мішані хори, орх., сопран, баритон, бас), 22.40 Найновіша література, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авд.

Середа, 18. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Гр. пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Добрийдень наймолодшим, казка, пісеньки, 11.00 Для шкіл: Гутірка про Львів, 11.25 Мельодії Р. Фримля з гр. пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Симф. музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Муз. авд. для молоді, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Госп. вістки, 16.20 Виховна вартість слова, 16.35 Г. Форе: Соната а-дур оп. 13, 17.00 Військ. вістки, 17.15 Фрагменти дневіх з незабутніх опер, сопран, тенор, барит., бас, 17.57 Авд. КІО, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Шкільна орхестра, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Толеранція і фанатизм, 19.00 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенові прелюдії, форт., 21.45 Поезія золотого віку, 22.00 Спортові вістки, 22.05 Танк. музика, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авдиції.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Понеділок, 16. січня 1939.

БЕРЛІН 16.15 18.00 19.00 Розр. музика, 16.30 Пригоди в Лісі, БІЛГОРОД 18.20 Форт., 20.00 21.00 Травки в театру, БУДАПЕШТ 17.30 Скрипка, 18.35 Військ. орх., 20.10 Європ. концерт, 22.00 Сальон. квінтет, ВІДЕНЬ 18.15 Скрипка, форт., 20.10 21.00 Оп. музика, орх., хор, сол., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 22.30 Форт. тріо г-дур Брамса, ЛІЛЬ 21.30 Схід у музиці, МІЛЯНО 17.15 Форт., 21.40 22.00 Симф. концерт, ПРАГА 15.15 Серенади Чайковського на смичк., 18.30 Сальон. секстет, 19.25 Пісні, 20.10 Популярний концерт, РАДІО ПАРІ 19.20 Інстр. музика 17-го ст., 19.15 Вокал., 21.15 Форт., Лістові дуети, 21.30, 22.00 Опера, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 Скрипка, 21.55 Розр. орхестра.

Вівторок, 17. січня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 19.00 Бетова музика, 20.10 21.00 Веселий вечір, БІЛГОРОД 20.00 Камер. музика, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 13.30 Орх., 17.30 Спів, 1.35 19.05 Розр. музика, 22.00 Форт., ВІДЕНЬ 14.10 Розр. музика, 15.30 „Пімста лилика“ оп. І. Штравса, 20.10 21.00 Вес. вечір, 22.35 Двофорт. твори Брамса, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 21.00 „Лякме“ оп. Деліба, ЛІЛЬ 21.30 Симф. концерт, МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 Вечір опер, ПАРІ ПТТ 21.30 22.00 23.00 „Фіделіо“ оп. Бетовена, ПРАГА 19.30 20.00 21.00 „Наречена з Мессини“ оп. Фібіха, РАДІО ПАРІ 18.02 Орх., 19.15 Форт. твори Дебісі, 21.15 22.00 Камер. музика, РИМ 21.00 22.00 Симф. концерт.

Середа, 18. січня 1939.

БЕРЛІН 18.00 19.00 Веселі мельодії, 21.00 Орх., БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 17.30 Арфа, 18.20 Циг. музика, 19.30 20.00 21.00 22.00 „Гарі Янош“ оп. Кодалі, ВІДЕНЬ 16.00 22.30 Розр. концерт, 19.00 Португальська музика, 21.00 Симф. музика, ДРОЙТВІЧ 21.15 Симф. концерт, ЛЯЙПЦІҐ 21.00 „Ільматрімоніо сеґрето“ оп. Чімарози, МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, 21.00 Концерт форт. дуету, ПРАГА 18.20 Сальон. музика, 20.30 Танк. мельодії, 21.15 Орх., РИМ 21.00 22.00 23.00 „Маруф“ оп. Рабода.

Радіокутик.

КИТИ ТА РАДІО.

Полювання на китів становить дуже важну позицію в загальному буджеті. Одна застрілена штука коштує коло 5.000 рм. Виявилося, що радіо є в цій ділянці дуже важним співчинником. На ловлю китів вирушають спеціяльні для того рибальчі кораблі, які після того, як удасться їм збити кита, не беруть його зараз зі собою, тільки застромлюють на ньому прапор тов. до якого належить корабель. Потім пливуть у дальші розшуки, лишаючи звірину у воді. Згодом за ними їдуть інші кораблі, на яких є спеціяльно пристосовлені пілі варстати до перетворення цього сиріваця. Часто траплялося, що ці кораблі не могли відшукати збитого кита, та через те зазнавали великих утрат. Тому тепер застосовано спеціяльний радієвий прилад, який служить до відшукання збитої звірини. На збитому киті примішують малу висильну стацію, прикріплену до деревця, де є прапор. Висильник величини 30Х50, важить 15 кг. Він по хвилини надає сиґнали на хвилі довжини 650 м. Кожне з рибальських товариств має свій спеціяльний сиґнал, по якому здалека розпізнає місце, де саме знаходиться кит убитий рибалками їх товариства.

ДОКУМЕНТИ НА КРУЖКАХ.

Німці мають дуже цінну кружкотеку документів зі світової війни, яка займає 1650 кружків. Ці награння виконала т. зв. „фонографічна комісія“ під проводом проф. Штумпфа. Вона почала свою діяльність у грудні 1915 р. утривалюючи на кружках співи російських воєннополонених. Такі награння зроблено в 215 мовах та діялектах. Цю збірку документів зі світової війни доповнюють ще утривалені на кружках промови відомих вождів та провідників з того часу. Нпр. фельдмаршала Гінденбурга, адмірала фон Тірпіца, цісаря Вільгельма II, канцлера фон Бетман-Гольвега т. ін.

„ЖАХЛИВІ АВДИЦІЇ“.

Три роки тому почало англійське радіо надавати жахливо-сензаційні авдиції. Це переважно історії про духів, яких інсценізація буває завжди така сугестивна, що слухачам стає волосся на голові. Дня 26. м. м. ББК надало авдицію для жемну з трьох таких слухових, а саме: „Дамі оселки“ Берти Селавс, „Відчинене вікно“ Сакого і „Четвергові вечори“ Бенсона. Всі ці слухowiska були вже виголошені перед англійськими мікрофонами, та вони так подобалися радіослухачам, що ББК повторило їх ще раз.

БІРЖА.

Львів, 13 січня 1939

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·61 — Доляри америк. 5.28·00 — Дол. канад. 5.23·00 — Фльорени гол. 288·59 — Франки франц. 14·02 — Франки шв. 119·95 — Фунти анг. 24·82 — Гульдени данц. 100·25 Корони чеські 10·75 — Кор. дун. 110·80 Кор. норв. 124·68 — Кор. шв. 127·84 Ліри італ. 16·90 — Марки фінляндські 10·94 — Марки нім. срібні 84·00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, дня 13. січня 1939

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·85 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	2·90 зол.
молоко	17—18 сот.
1 кг. яєць	1·55—1·90 зол.

Тенденція на масло знижкова, на молоко слаба, на яйця вдержана.

Оповістка.

Подяка. Рада Рем. Пром. Бурси у Львові складає подяку Вп. Членам „Міщанського Братства“ за жертву зол. 54.25 зібрану з нагоди іменин голови Т-ва Д-ра Степана Біляка. 165

Жертви зложені в Адміністрації: для **„найбідніших“** по зол. 1.50 Волод. Дмидас, Будзанів і Яросл. Сепечко, Грушів. За календар **Рідної Школи** зол. 1 Север. Ніжанковська, Дрогобич, 1 зол. Мар. Гавровська, Вроблиновські Голендри, для **Рідної Школи** зол. 20 М. Крицький, Варшава, зол. 4 Д-р Копюбинський, Седлище н. В.

Загальний Зїзд Рідної Школи

Згідно з вимогою § 49 точка 2 статуту Товариства Рідна Школа, проголошую

ЗВИЧАЙНИЙ ЗАГАЛЬНИЙ ЗІЗД УКРАЇНСЬКОГО ПЕДАГОГІЧНОГО Т-ВА

що відбудеться у Львові 2. лютого 1939 р. в салі Яд Харузім, вул. Бернштайна

Денний порядок:

1) Відкриття Загального Зїзду і читання обовязуючого правильника;
2) Провірка протоколу останнього Загального Зїзду Р. Ш., що відбувся ... того 1938 р.;
3) Звідомлення Головної Управи Р. Ш. з діяльности за адм. рік себто за час від 1. вересня 1937 р. до 31. серпня 1938 про стан організації, шкільництва Р. Ш., підприємства, касове і біляносове ... Головної Управи Р. Ш.;
4) Звідомлення Контрольної Комісії ... рішення у справі абсолюторії ... членів Головної Управи Рідної Школи;
5) Дискусія над звідомленнями;
6) Вибір Комісії Матки для ... кандидатів до управних органів Р. Ш.;
7) Реферат проф. І. Галущинського, Голови Рідної Школи: **Значіння, ... ди й організаційна дійсність ... шкільної праці Р. Ш.;**
8) Вибір: а) голови Товариства (§ 4...), б) 18 членів Головної Управи і 6 ... заступників (§ 42), в) 5 членів Контрольної Комісії і 2 їхніх заступників (§ ...), г) 5 членів Розємного Суду (§ 47);
9) Рішення про висоту членської вкладки;
10) Евентуалія.

Початок Загального Зїзду 9. год. рано. Якби в 9. годині рано не було на ... вимаганого статутом числа делегатів (100), то в 10 год. передполудня почнуться наради Загального Зїзду Р. Ш. в тій самій салі і з тим самим порядком без огляду на число приявних відпоручників (§ 52 статута).

Наради й реферати відбудуться в українській мові.

Право участи з рішальним голосом мають відпоручники Кружків Р. Ш. вибрані Загальними Зборами даного Кружка (§ 26 уступ 4), по одному відпоручникові від Ради уконституованих Повітових Союзів Кружків Р. Ш. (§ ...). На кожних 50 членів Кружка припадає один відпоручник. Кожних 25 членів понад 50-ка вважається за повну 50-ку. Кружок може мати найбільше 11 делегатів, а найменше одного (§ 26 і 58 статуту).

Тільки така скількість делегатів ... тичного Кружка Р. Ш. буде допущена до ... селю нарад, що відповідає статутом ... значеному числу. Імена громадян ... них як делегати понад це число — ... дуть очеркнені.

Делегати виказуються з письменними повноважненнями від свого Кружка Р. Ш. (§ 26). Передача повновласти на ... шу особу недозволена.

Повітові Союзи (Кружки) Р. Ш. ... переслали до Головної Управи Р. Ш. ... си делегатів вибраних у часі від ... 1938 р. на Загальних Зборах ... Кружків Р. Ш. одержать від Головної Управи Р. Ш. письмені легітимації для ... ручення виказаним делегатам.

Тому, що провірка уповноважень делегатів забирає багато часу, делегати повинні по змозі зявлятися вчасно в ... салі Загального Зїзду.

Якщоб в означеному тут дні не вдалося було вичерпати повного денного порядку, продовження Загального Зїзду ... перенесене на слідуючий день ... лютого 1939 р. з тими самими ... вами і з правосильністю всіх ... вище статутових постанов.

2. лютого 1939 р. (четвер) рано ... 8-ій відбудеться Богослуження ... дих членів Р. Ш. в гр. кат. Церкві ... Спаса при вул. Краківській. На ... запрошує ... делегатів і громадян.

Головна Управа Рідної Школи

Доїзд трамваями: З Головного ... 2, 7, з Богданівки 8, з Янівської ... 3 до перестанку вул. Бракарська ... ста трамваями 2, 3, 7 і 8 до ... вул. Бернштайна.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek ...
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“ Львів, Ринок ...